

3. Ekonomický vývoj

Stejně jako v České republice, tak i v Olomouckém kraji, ovlivnily ekonomický vývoj vnější podmínky.

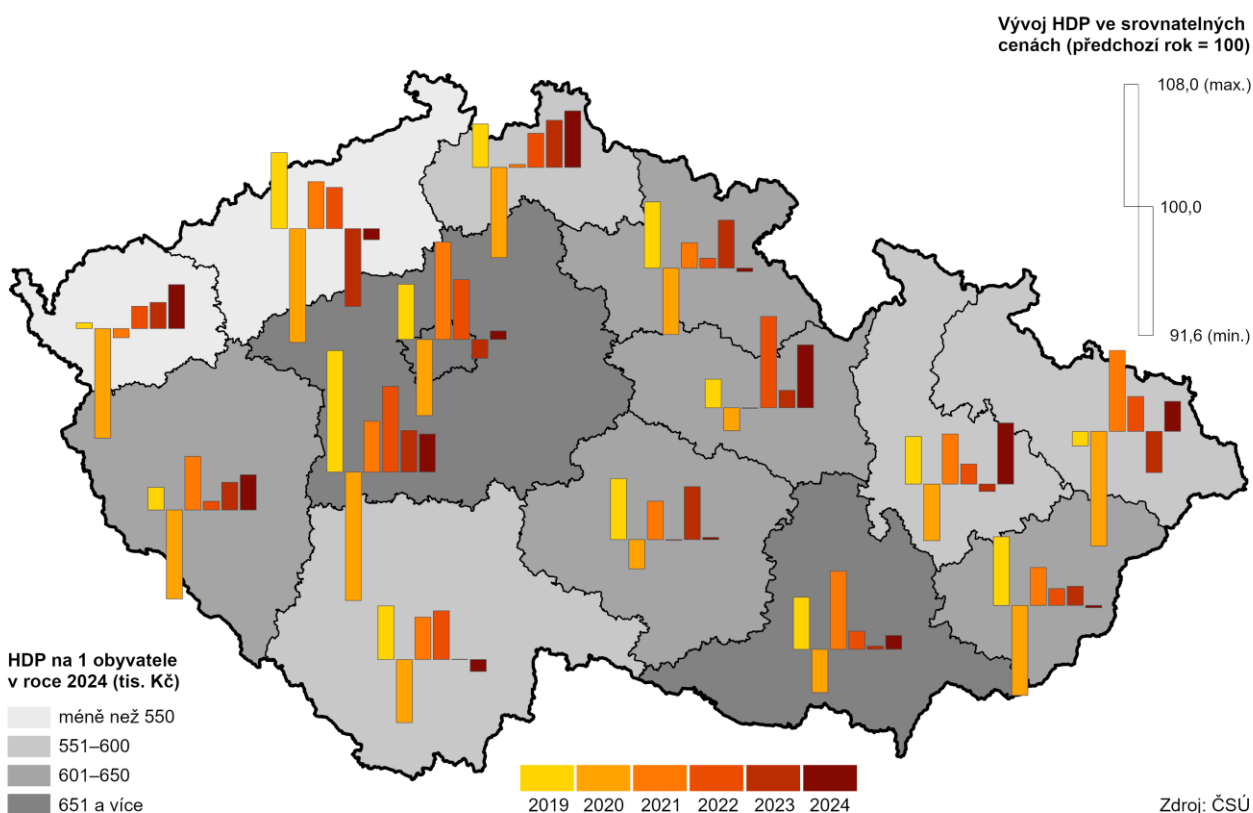
Ekonomický vývoj Olomouckého kraje ve větší či menší míře kopíroval vývoj v celé České republice. Negativně se projevíli důsledky finanční krize v roce 2009, pandemie COVID-19 v roce 2020 i inflační nárůst v souvislosti s růstem cen energií a válkou na Ukrajině v roce 2023.

Makroekonomický rámec

Na celkové hodnotě HDP České republiky se Olomoucký kraj v roce 2024 podílel 4,7 %.

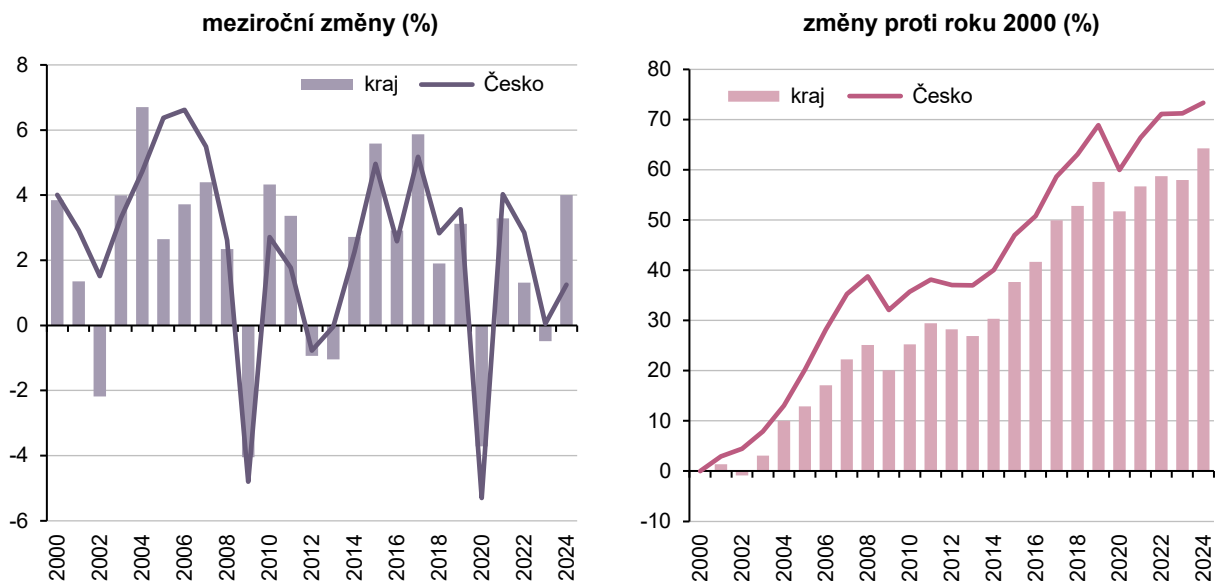
Základním makroekonomickým ukazatelem je hrubý domácí produkt (HDP), který představuje výši hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném roce. Hrubý domácí produkt Olomouckého kraje dosáhl v roce 2024 hodnoty 378 753 mil. Kč (údaje za rok 2024 vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů, údaje za roky 2022 a 2023 z verze semi-definitivní).

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2019 až 2024

Oproti předchozímu období, kdy krajský HDP zaznamenal pokles o 0,5 % (ve srovnatelných cenách), došlo v roce 2024 v Olomouckém kraji k meziročnímu růstu HDP o 4,0 %. Ve srovnání s ostatními kraji se jednalo o druhé nejvyšší zvýšení. V porovnání s rokem 2000 byla hodnota HDP v roce 2024 vyšší o 64,3 % (ve srovnatelných cenách). Hodnota krajského HDP v běžných cenách se zvyšovala s výjimkou roků 2002 a 2009, ve srovnatelných cenách poklesla v letech 2002, 2009, 2012 a 2013, 2020 a 2023. Hluboký meziroční propad v roce 2009 nastal v souvislosti s celosvětovou ekonomickou krizí, tzv. Velkou recesí – období všeobecného ekonomického poklesu zaznamenaného na světových trzích, a v roce 2020 z důvodu pandemické krize. V roce 2023 se na snížení hodnoty krajské HDP podepsala energetická krize, vysoká inflace a pokles reálné spotřeby.

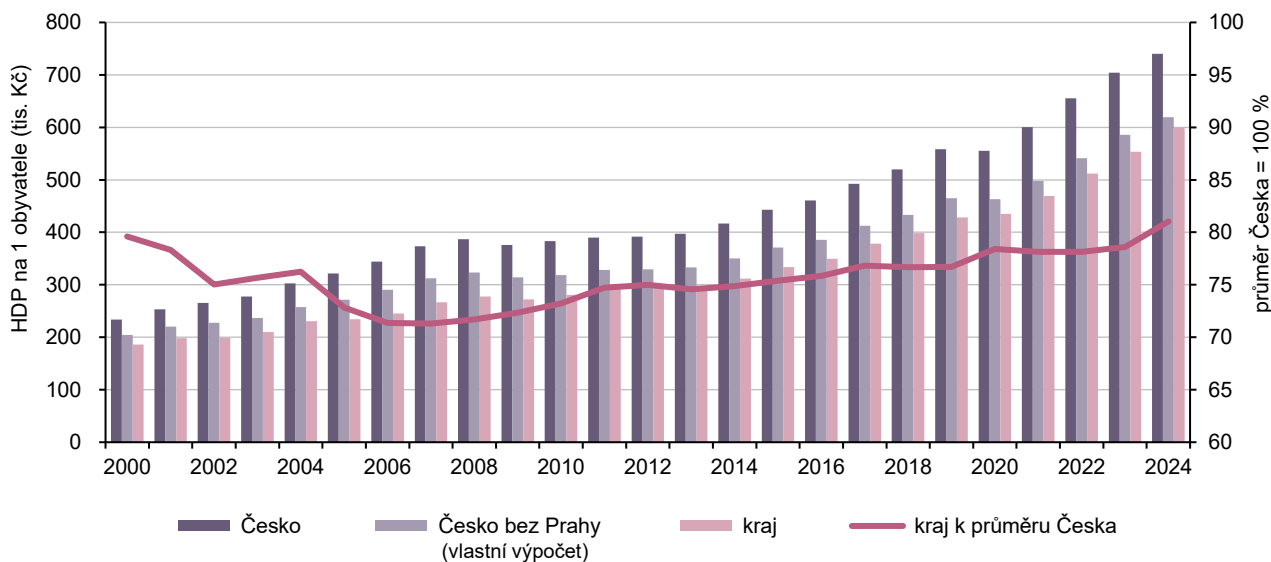
Graf 3. 1 Hrubý domácí produkt ve srovnatelných cenách v Olomouckém kraji a Česku

Zatímco hodnota krajského HDP na 1 obyvatele byla v roce 2000 druhá nejnižší v mezikrajském srovnání, v posledním sledovaném roce už byla 6. nejnižší.

Při přepočtu HDP na 1 obyvatele kraje v roce 2024 dosáhl HDP úrovně 599,8 tis. Kč. Jednalo se o 6. nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání, která představovala 81,0 % republikového průměru. Průměrnou hodnotu za Českou republiku (740,2 tis. Kč/obyv.) překročil tento ukazatel pouze v Praze, a to více než dvojnásobně. Nadprůměrně vysoký údaj v Praze je dán také velkým počtem pracujících v hlavním městě, ale bydlících v jiných regionech.

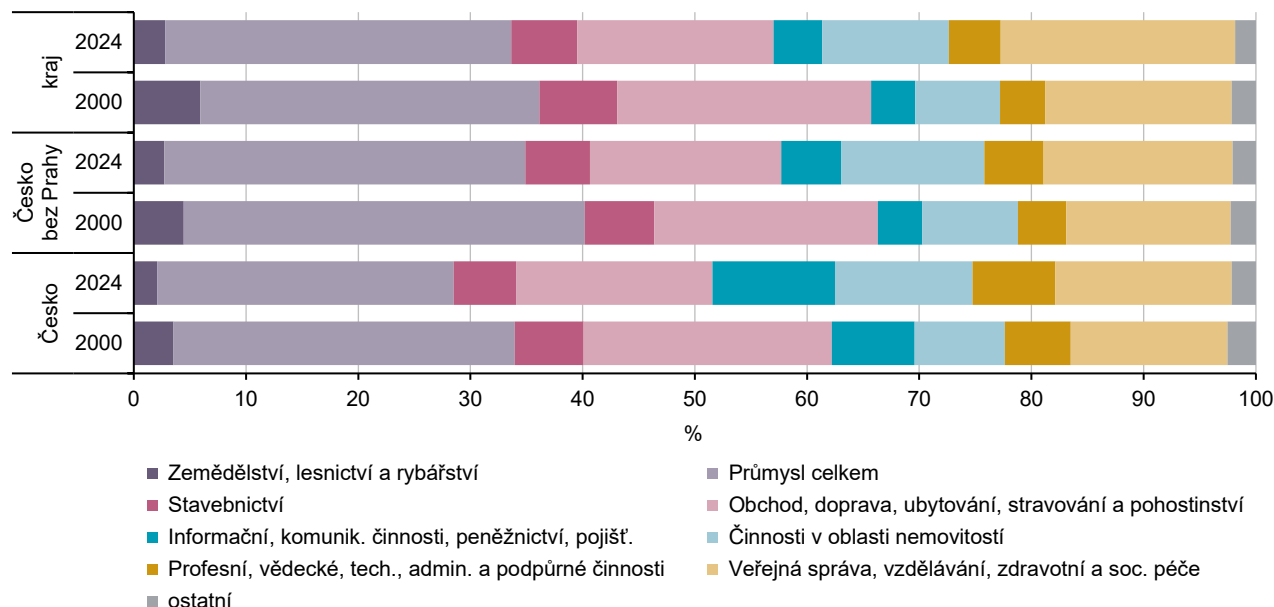
Graf 3. 2 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Olomouckém kraji a Česku

Pokud přepočteme vytvořený HDP daného regionu na 1 zaměstnaného (s místem pracoviště v kraji včetně sebezaměstnaných, tj. zahrnující i dojíždějící z jiných krajů), pak tento ukazatel produktivity v Olomouckém kraji dosáhl v roce 2024 hodnoty 1 288,8 tis. Kč. To představovalo 87,2 % z průměrné částky za Českou republiku (1 478,3 tis. Kč).

Protože metodika regionálních účtů je srovnatelná s pravidly platnými pro členské země Evropské unie, můžeme provést i mezinárodní srovnání. Při přepočtu HDP na 1 obyvatele ve standardu kupní síly (PPS) 27 členských států Evropské Unie (EU 27) dosahoval údaj za Olomoucký kraj úrovně 73,4 % průměru EU 27. Průměrnou hodnotu tohoto ukazatele nepřekročil kromě Prahy (192,0 %) žádný z krajů. Vypočtená hodnota za Českou republiku se v roce 2024 nacházela na úrovni 90,6 % průměru EU 27.

Graf 3. 3 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Olomouckém kraji a Česku

Jednotlivá odvětví v kraji zaznamenávala téměř každoroční růst HPH (v běžných cenách). Ve srovnání s rokem 2000 vyšší nárůst HPH terciálního sektoru znamenal posílení jeho podílu na úkor podílu primárního sektoru.

Příspěvek odvětví ukazuje hrubá přidaná hodnota (HPH), která představuje souhrn přidaných hodnot jednotlivých oblastí (tj. HDP bez daní a případných dotací na produkty, které nelze rozdělit mezi jednotlivá odvětví). V roce 2024 dosáhla v Olomouckém kraji 345,7 mld. Kč. Na hodnotě HPH kraje se primární sektor, tj. zemědělství, lesnictví a rybářství, podílel 2,8 %. Sekundární sektor, zastupující průmyslová odvětví a stavebnictví, zaujímal 36,7 %. Terciární sektor, zahrnující obchod, služby, dopravu, veřejnou správu atd., se na celkovém objemu HPH v kraji podílel 60,5 %. Oproti podílům v České republice bylo v krajské struktuře HPH vyšší zastoupení primárního i sekundárního sektoru (v ČR 2,1 %, resp. 32,0 %) a nižší podíl terciálního sektoru (v ČR 65,9 %). V podrobnějším členění terciální sféry byl v Olomouckém kraji na celkové hodnotě HPH vyšší podíl odvětví zahrnujících veřejnou správu, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (20,9 % v kraji, 15,7 % v ČR) a naopak nižší podíl odvětví informačních a komunikačních technologií (2,6 % v kraji, 7,1 % v ČR). Nicméně procentuální příspěvek jednotlivých odvětví na HPH v kraji se přibližuje podílům v ostatních krajích. Ve struktuře HPH Česka se totiž silně projevuje vliv HPH hlavního města, který značně zvyšuje podíl terciálního sektoru.

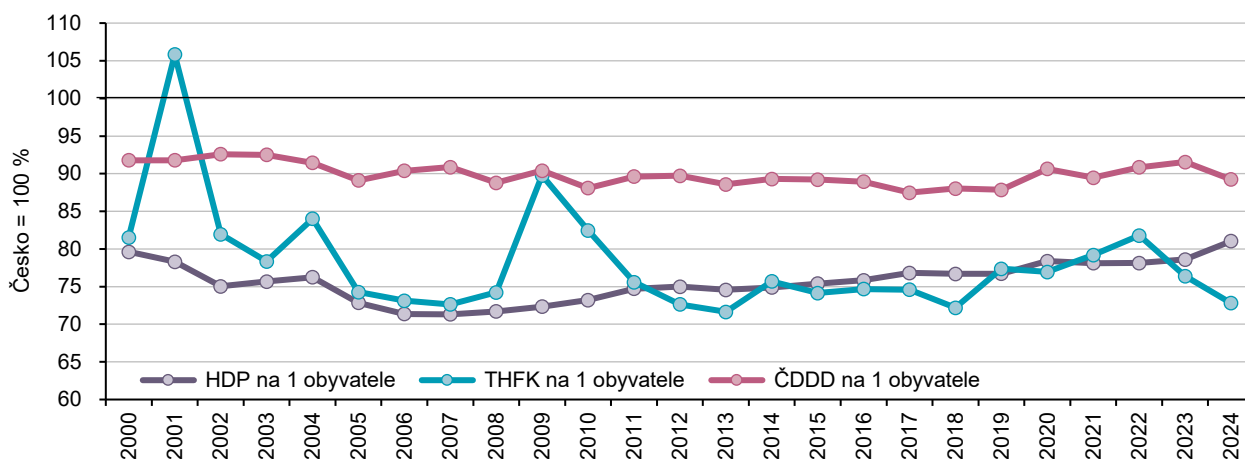
Krajská THFK představovala 4,2 % z celorepublikové THFK a jednalo se o 7. nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

Investice v regionu vyjádřené tvorbou hrubého fixního kapitálu (THFK) dosáhly v roce 2024 hodnoty 90,2 mld. Kč. THFK po přepočtu na 1 obyvatele kraje činila 142,8 tis. Kč, což bylo 72,8 % z průměrné hodnoty tohoto ukazatele na národní úrovni (196,2 tis. Kč). Podle odvětví nejvíce investic, celá jedna čtvrtina, směřovalo v Olomouckém kraji v roce 2024 do činností v oblasti nemovitostí (25,5 % z THFK), dále do odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (20,5 %),

do průmyslových odvětví (19,5 %) či do odvětví veřejné správy a obrany, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (16,6 %).

Míra investic vyjádřená podílem THFK na hrubém domácím produktu (v běžných cenách) se v prvních 10 letech existence kraje pohybovala kolem 30 %, v následujících letech zaznamenala pokles až na hodnotu 23,0 % v roce 2017, následně nejvyšší podíl 29,0 % pak byl evidován v roce 2022. V roce 2024 zaujímala THFK na HDP Olomouckého kraje podíl 23,8 %, zatímco v České republice se jednalo o 26,5 %.

Graf 3. 4 Základní makroekonomické ukazatele v Olomouckém kraji v přepočtu na 1 obyvatele v porovnání s Českem

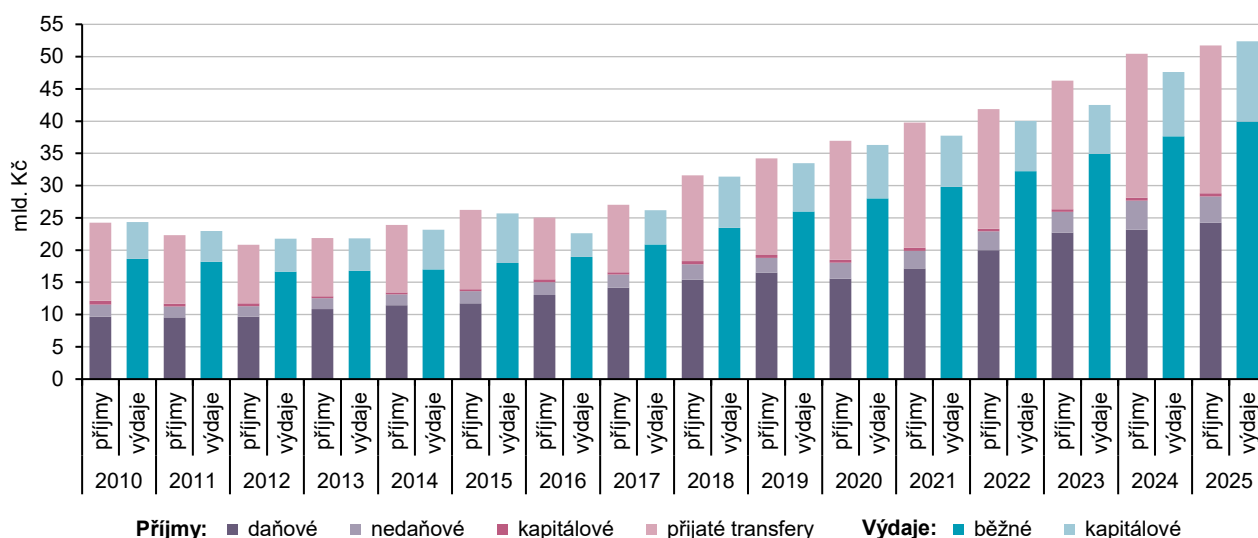

Místní rozpočty

Z celkových souhrnů rozpočtů krajů, obcí a svazku obcí v ČR tvořily krajské příjmy 5,7 % a výdaje 5,8 %.

Celkové příjmy a výdaje Olomouckého kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí (po konsolidaci) na území kraje sledované Ministerstvem financí ČR od roku 2016 nepřetržitě rostly.

Graf 3. 5 Příjmy a výdaje místních rozpočtů v Olomouckém kraji (po konsolidaci)

Zdroj: Ministerstvo financí

V roce 2025 dosáhla celková částka příjmů uvedených subjektů 51 754 mil. Kč, z toho 51,5 % činily příjmy kraje, 48,0 % příjmy obcí a příjmy dobrovolných svazků

obcí jen 0,5 % z uvedené částky. Od roku 2020 se každoročně zvyšovaly daňové příjmy, které tvořily 46,9 % z celkových příjmů v roce 2025. Další významnou položkou příjmů zaujímající 44,3 % příjmů byly přijaté transfery většinou za státního rozpočtu.

Každoročně se zvyšovala i celková hodnota výdajů veřejných rozpočtů. V roce 2025 bylo vynaloženo 52 390 mil. Kč na výdaje. Krajský rozpočet vykázal 49,9 % z uvedené částky. Většina těchto prostředků byla vynaložena na běžné výdaje (76,2 % v roce 2025) zahrnující neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, nákup energií a služeb, platy zaměstnanců apod. Na kapitálové výdaje spojené s investicí bylo v roce 2025 vynaloženo rekordních 12 478,0 mil. Kč.

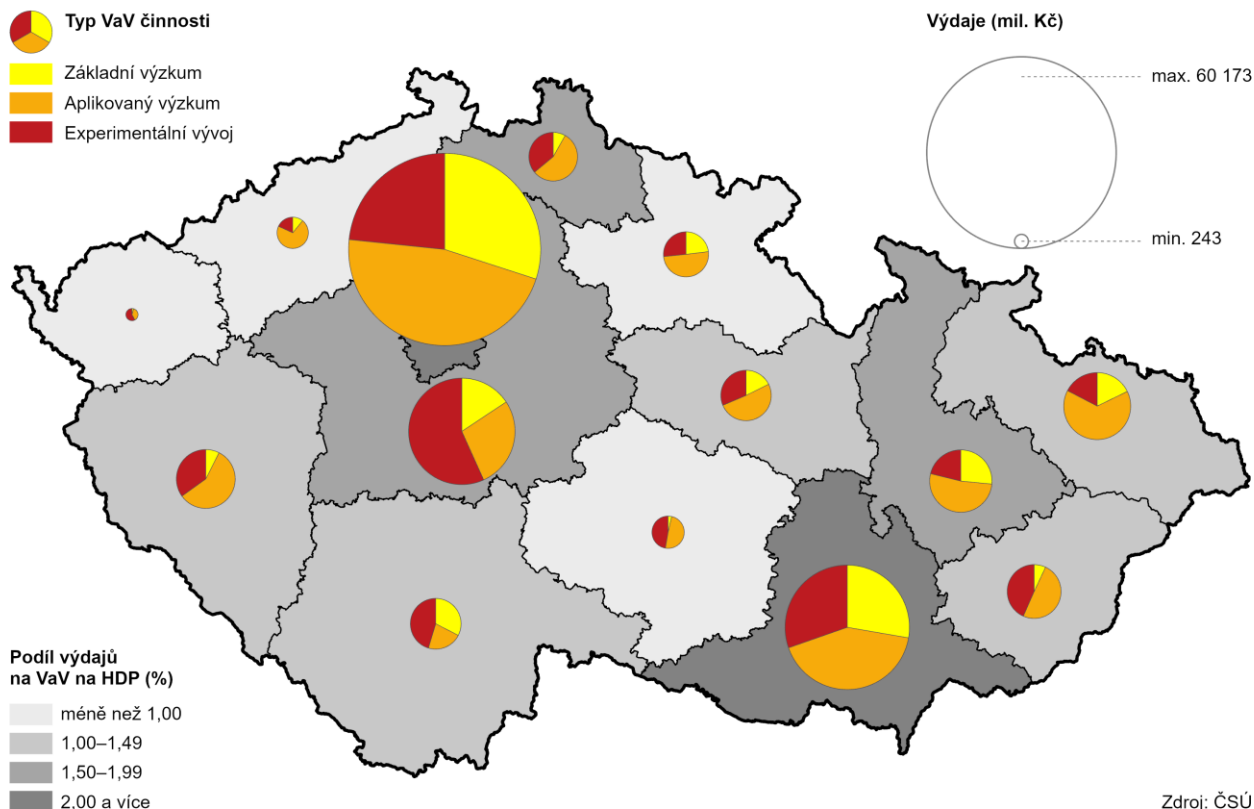
Saldo příjmů a výdajů krajských veřejných rozpočtů v roce 2025 zaznamenalo po 12 letech zápornou hodnotu (-636,5 mil. Kč). V mínusu byly evidovány celkové obecní rozpočty (-1 130,8 mil. Kč).

Věda, IT

Výdaje Olomouckého kraje na VaV tvořily 4,3 % z celkových výdajů na VaV v Česku v roce 2024.

Výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v Olomouckém kraji dosáhly v roce 2024 hodnoty 6 340,4 mil. Kč a byly nejvyšší v historii kraje. Meziroční růst o 10,6 % byl nejvyšší mezi všemi kraji. Nicméně nejdůležitějším centrem výzkumu a vývoje v ČR zůstala Praha, s odstupem následoval kraj Jihomoravský a Středočeský. V těchto třech krajích bylo realizováno 70,7 % všech výdajů na výzkum a vývoj v zemi. Výdaje na VaV v Olomouckém kraji tvořily 1,7 % krajského HDP (4. nejvyšší podíl mezi kraji).

Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2024

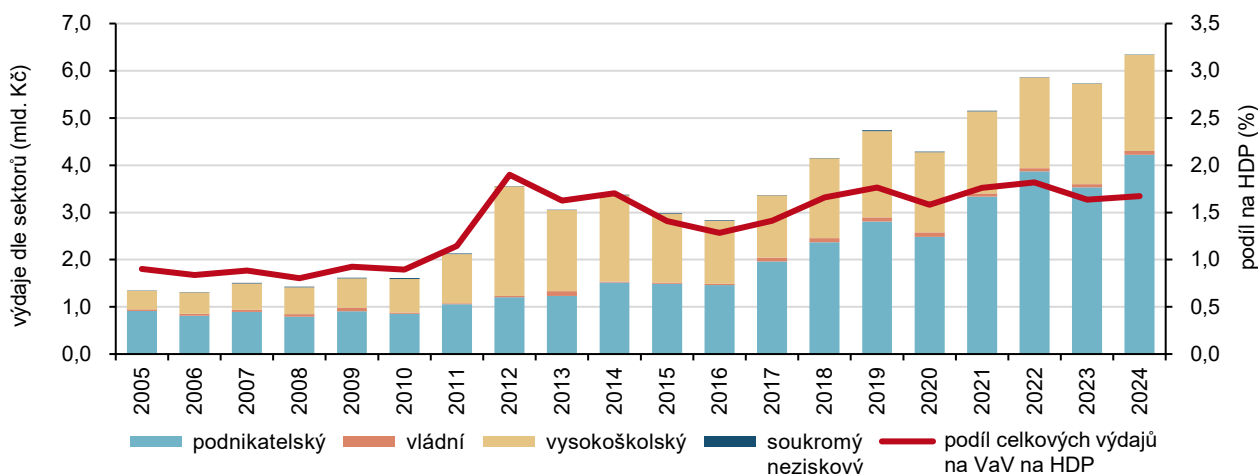
Zdroj: ČSÚ

Výdaje ve vysokoškolském sektoru v kraji (2,0 mld. Kč) tvořily 7,2 % výdajů na VaV ve vysokoškolském sektoru v České republice (28,2 mld. Kč).

Dvě třetiny všech výdajů na výzkum a vývoj v Olomouckém kraji byly v roce 2024 vynaloženy v podnikatelském sektoru (4,2 mld. Kč), z toho bylo 81,2 % výdajů realizováno velkými podniky s více než 250 zaměstnanci (2. nejvyšší podíl mezi kraji), 66,8 % výdajů podniky v zahraničním vlastnictví (7. nejvyšší podíl mezi kraji) a 86,7 % podniky z odvětví zpracovatelského průmyslu (2. nejvyšší podíl mezi kraji). Ve vysokoškolském sektoru bylo vynaloženo 32,1 % všech výdajů na VaV v kraji. Již tradičně se jednalo o nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání.

Ve struktuře výdajů na výzkum a vývoj v Olomouckém kraji většinu zaujímaly běžné výdaje (6,0 mld. Kč, tj. 94,1 % z celku). Z nich největší část příslušela mzdovým výdajům, na které bylo vynaloženo 3,1 mld. Kč, tj. 51,7 %. Kapitálové výdaje činily jen 372 mil. Kč, tj. 5,9 % z celku, z nich bylo 54,6 % realizováno v podnikatelském sektoru (v ČR 53,7 %) a 44,4 % ve vysokoškolském sektoru (v ČR 18,9 %). Z veřejných zdrojů bylo financováno 34,3 % celkových výdajů na výzkum a vývoj (4. nejvyšší podíl mezi kraji).

Graf 3. 6 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů a podíl výdajů na VaV na HDP v Olomouckém kraji

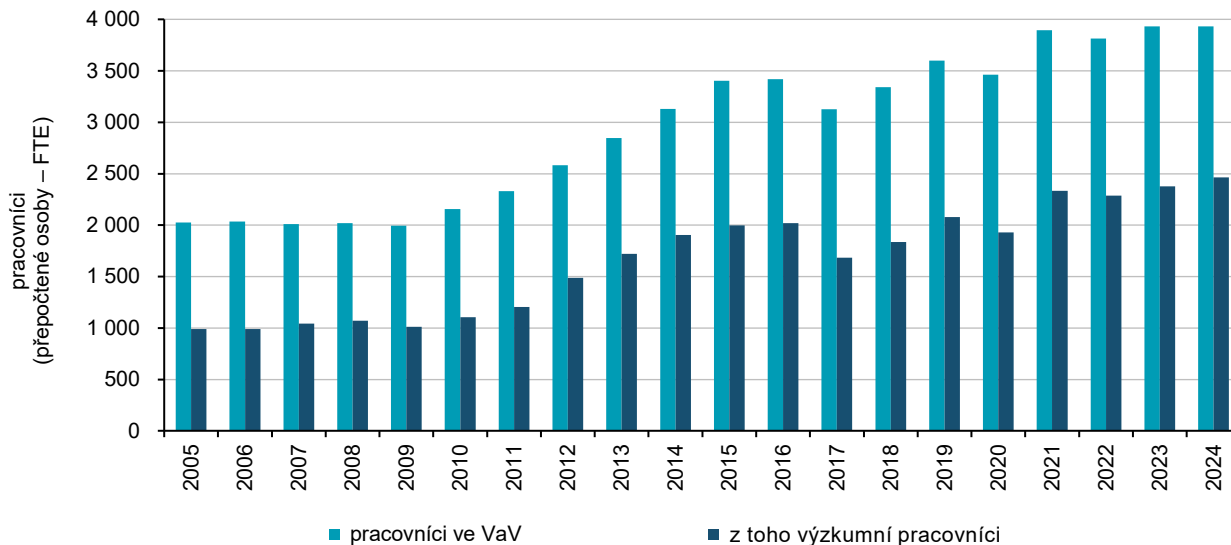
Z 1 000 zaměstnanců v kraji se VaV činností věnovalo 13,4 zaměstnanců (v Česku 16,0 zaměstnanců).

Výzkumem a vývojem se v Olomouckém kraji v roce 2024 zabývalo 3 934 zaměstnanců (přepočteno na plnou roční pracovní dobu věnovanou VaV činností). I díky nepatrnému meziročnímu zvýšení o 0,1 % byl jejich počet nejvyšší v celém sledovaném období od roku 2005.

V podnikatelském sektoru bylo v kraji zaměstnáno 1 931 pracovníků, z toho 1 090 výzkumníků. Ze všech zaměstnanců v podnikatelském sektoru působilo 68,5 % z nich ve velkých podnicích s 250 a více zaměstnanci (6. nejvyšší podíl mezi kraji). Z pohledu odvětví bylo nejvíce zaměstnáno v odvětví zpracovatelského průmyslu, a to 76,1 % (3. nejvyšší podíl mezi kraji). Ve vysokoškolském sektoru působilo ve VaV celkem 1 893 zaměstnanců, tj. 48,1 % ze všech zaměstnanců VaV v kraji (nejvyšší podíl mezi kraji). Mezi nimi bylo 1 323 výzkumníků.

V roce 2024 bylo domácími přihlašovatelí z Olomouckého kraje u Úřadu průmyslového vlastnictví podáno 17 patentových přihlášek, což odpovídalo 3,8 % republikového počtu. Uděleno bylo v předloňském roce 23 patentů (tj. 6,1 % z celku). Ke konci roku 2024 bylo v kraji evidováno 120 platných patentů (tj. 3,6 % z celkového počtu 3 364 patentů).

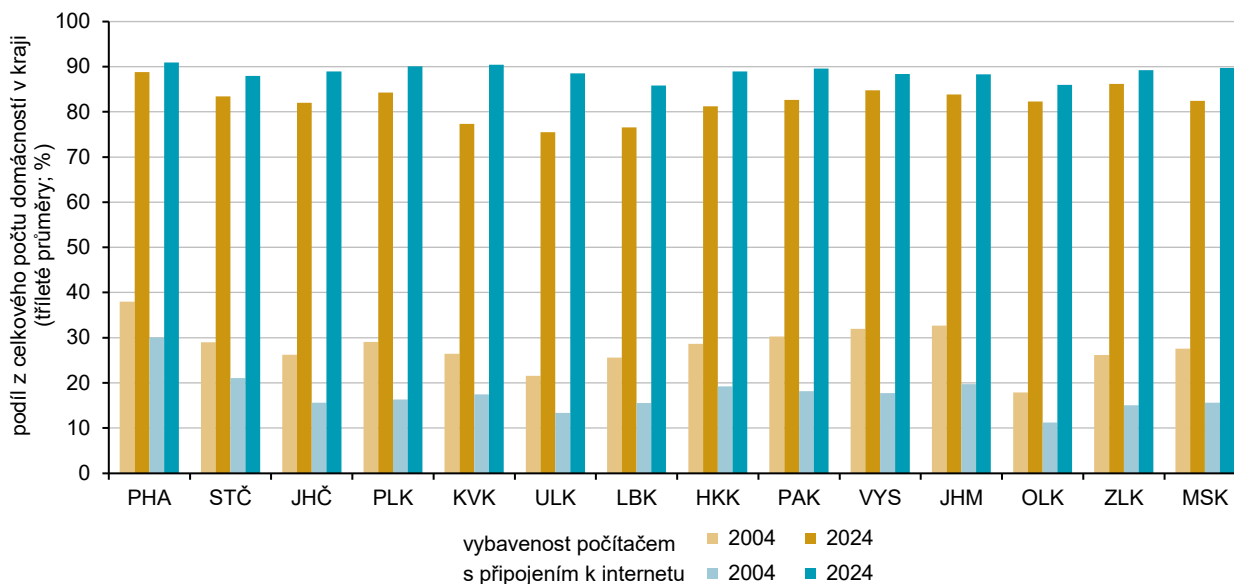
Graf 3. 7 Pracovníci ve výzkumu a vývoji v Olomouckém kraji

V Olomouckém kraji bylo v roce 2024 využíváno 5,6 % z celkového počtu aktivních přípojek v republice.

Český telekomunikační úřad evidoval v roce 2024 prostřednictvím kabelových sítí v Olomouckém kraji 141,1 tis. aktivních přípojek k internetu v pevném místě. Z tohoto počtu bylo 119,5 tis. přípojek určeno pro domácnosti (tj. 84,7 %) a 21,6 tis. přípojek pro podniky (tj. 15,3 %). Podle přístupové technologie využívalo 48,1 % ze všech aktivních přípojek v kraji optickou síť (3. nejvyšší podíl mezi kraji). Další 43,1 % aktivních přípojek bylo k internetu zapojeno prostřednictvím vedení xDSL a pouze 8,7 % aktivních přípojek využívalo síť kabelové televize (nejnižší podíl mezi kraji).

Graf 3. 8 Domácnosti vybavené osobním počítačem a s připojením k internetu podle krajů

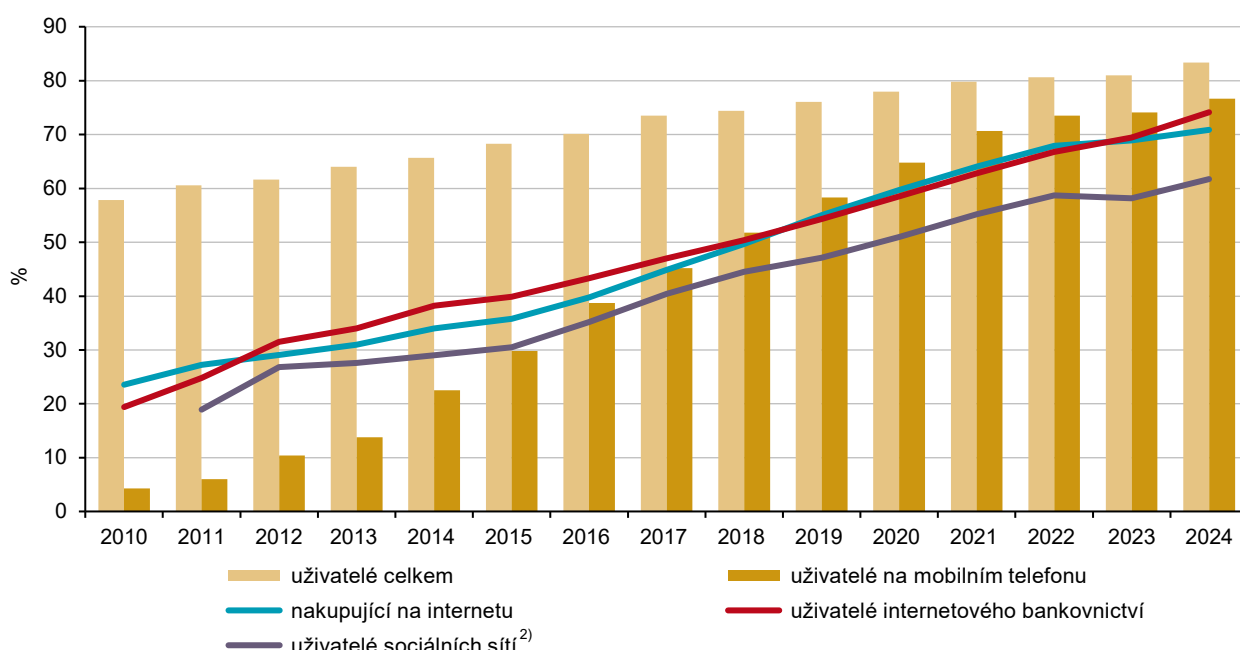
K internetu bylo v letech 2023 až 2025 připojeno 58,6 % krajských domácností osob starších 65 let.

Podle výsledků Výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci bylo 82,3 % domácností kraje v letech 2023 až 2025 vybaveno počítačem. Vzhledem k tomu, že k internetu se lze připojit z řady dalších zařízení, je podíl domácností s internetem obvykle mírně vyšší než

podíl domácností s počítačem. V Olomouckém kraji bylo k internetu ve stejném období připojeno 85,9 % domácností (dlouhodobě 2. nejvyšší podíl mezi kraji).

Alespoň jednou za poslední 3 měsíce použilo internet v letech 2023 až 2025 celkem 83,4 % osob starších 16 let s bydlištěm v kraji (2. nejvyšší podíl mezi kraji). Pohodlnou dostupnost internetu zvýšil v posledních letech prudký rozmach chytrých mobilních telefonů. Zatímco v letech 2010 až 2012 využívalo v Olomouckém kraji internet na mobilním telefonu pouze 6,0 % jednotlivců, o 13 let později se jejich podíl zvýšil na 76,7 %. I přes výrazný nárůst byl jejich podíl pod republikovým průměrem 80,7 %. Zatímco genderový rozdíl v užívání internetu na mobilním telefonu je nízký, výraznou diferenciaci lze sledovat při členění uživatelů podle věku nebo vzdělání. Nejvyšší podíl uživatelů byl opět zjištěn u mladších osob (především u studentů) a u osob s vysokoškolským vzděláním.

Graf 3. 9 Uživatelé internetu ve věku 16 let a více v Olomouckém kraji¹⁾

¹⁾ podíl z počtu obyvatel kraje ve věku 16 let a více; počítáno jako tříleté klouzavé průměry

²⁾ srovnatelné údaje za uživatele sociálních sítí jsou k dispozici od roku 2011

Podíl uživatelů sociálních sítí v kraji se od počátku sledování ztrojnásobil (z 18,9 % v letech 2010 až 2012 na současných 61,7 % ve věku 16 let a více).

V průměru let 2023 až 2025 nakoupilo přes internet alespoň jednou za posledních 12 měsíců 70,9 % jednotlivců starších 16 let v Olomouckém kraji (3. nejvyšší podíl mezi kraji). Rostoucí význam má v posledních letech také internetové využívání finančních služeb. Dominantní postavení má mezi nimi internetové bankovníctví. Zatímco v letech 2010 až 2012 jej v Olomouckém kraji používalo jen 24,8 % osob starších 16 let, o 13 let později činil jejich podíl 74,2 %. Obdobně jako v případě užívání internetu na mobilním telefonu nebo nakupování na internetu je také internetbanking nejvíce rozšířen mezi lidmi do 54 let a mezi středoškoly a vysokoškoly. Sociální sítě užívalo ve sledovaném období 61,7 % jednotlivců starších 16 let s bydlištěm v kraji.

Ekonomické subjekty

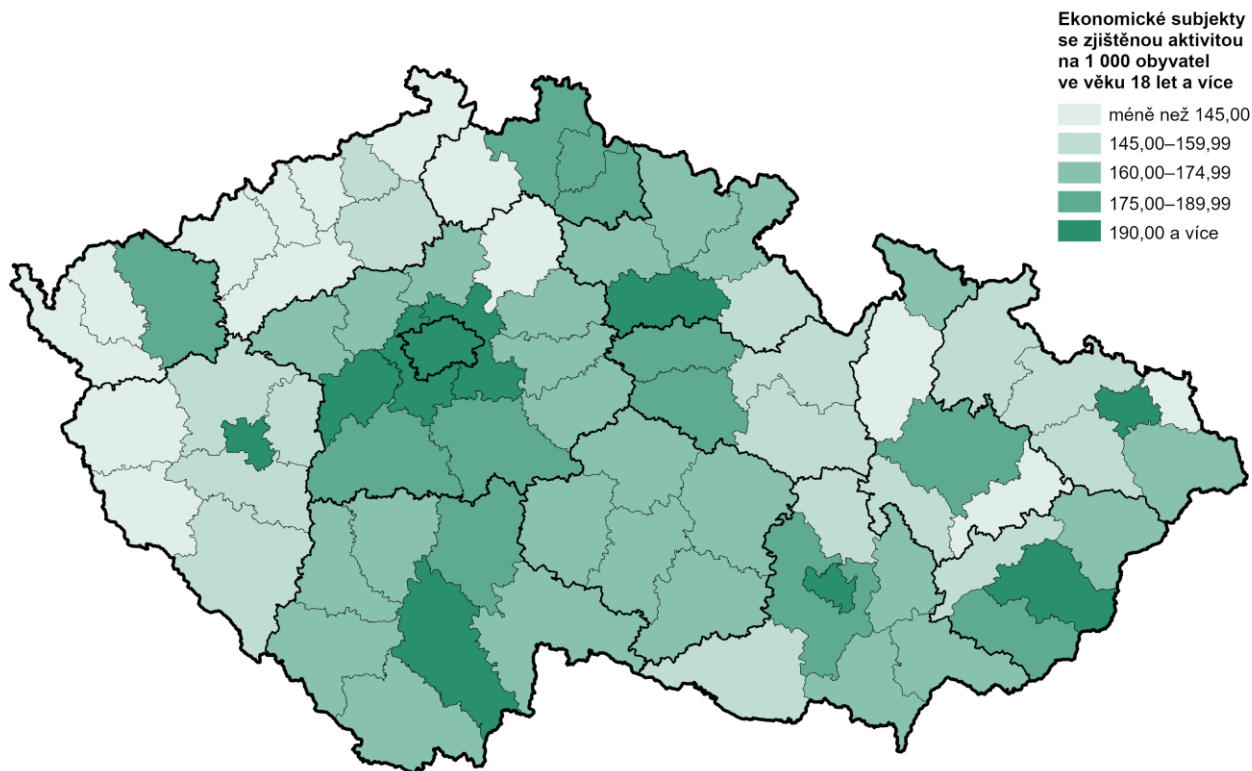
Olomoucký kraj se počtem subjektů v RES k 31. 12. 2025 zařadil na osmé místo

Český statistický úřad je správcem Registru ekonomických subjektů (RES). Ekonomickým subjektem vedeným v tomto registru je právnická osoba, organizační složka státu, která je účetní jednotkou, podílový fond, a dále fyzická osoba, která má

mezi kraji a na republikovém úhrnu se podílel 4,8 %.

podle zvláštního právního předpisu postavení podnikatele. Od 1. 7. 2012 se základním zdrojem informací pro RES stal Registr osob (ROS). Počet ekonomických subjektů v RES se každoročně zvyšoval, k 31. 12. 2025 bylo zaevidováno 137 452 subjektů se sídlem v Olomouckém kraji. Výjimku byl rok 2023, kdy došlo k poklesu počtu subjektů celkem, především fyzických osob ovlivněný povinnostmi pro fyzické osoby využívat datové schránky.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2025

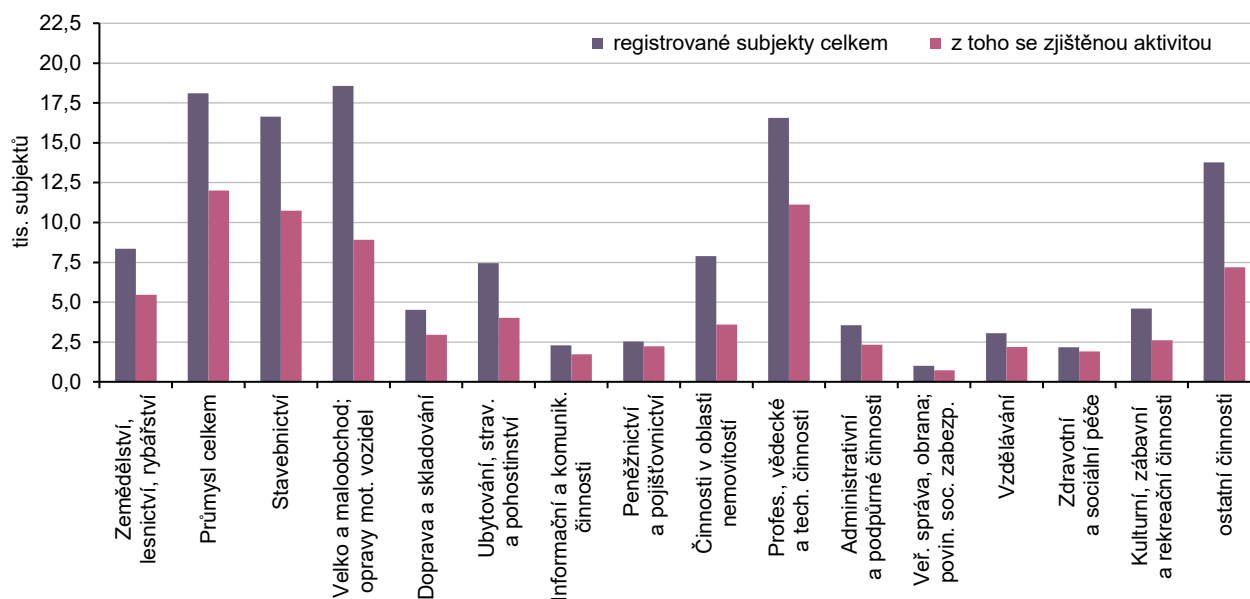

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska právní formy v RES v kraji ze tří čtvrtin převažovaly fyzické osoby. Jejich počet se na konci roku 2025 vyšplhal na 102 446 osob, což bylo 74,5 % z celkového počtu subjektů. Jednoznačně mezi nimi s 90,6% podílem převažovali soukromí podnikatelé podnikající podle živnostenského zákona, fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů tvořily 5,6 % celku, zemědělských podnikatelů bylo 2,6 % a zahraniční fyzické osoby a odštěpné závody zahraničních fyzických osob se na všech fyzických osobách registrovaných v kraji podílely 1,2 %. Čtvrtinu subjektů v kraji tvořily právnické osoby k 31. 12. 2025 (25,5 %, tj. 35 006 subjektů). Výrazný podíl mezi právnickými osobami zaujímaly obchodní společnosti (58,5 %, 20 485 subjektů). Převážná většina obchodních společností měla právní formu společnost s ručením omezeným (19 459 firem).

Necelá polovina ekonomických subjektů v kraji (49,9 %) nevykázala v kategorii počtu zaměstnanců svou velikost. Mezi subjekty, které počet zaměstnanců uvedly (68 915 jednotek), převažovaly subjekty bez zaměstnanců (73,8 %). V případě subjektů se zaměstnanci pak byly nejpočetněji zastoupeny tzv. mikropodniky s 1 až 9 zaměstnanci (13 734 subjektů, 19,9 %). Více než 250 zaměstnanců uvedlo 122 podniků, přičemž 70 z nich se nacházelo v okrese Olomouc.

Graf 3.10 Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Olomouckém kraji k 31. 12. 2025 (subjekty s uvedenou činností)

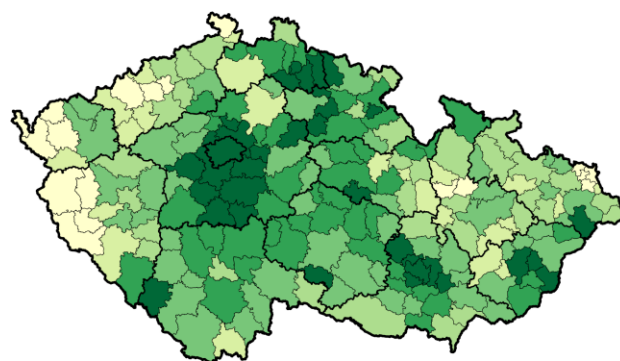
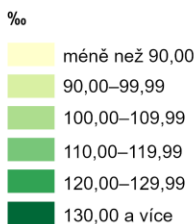
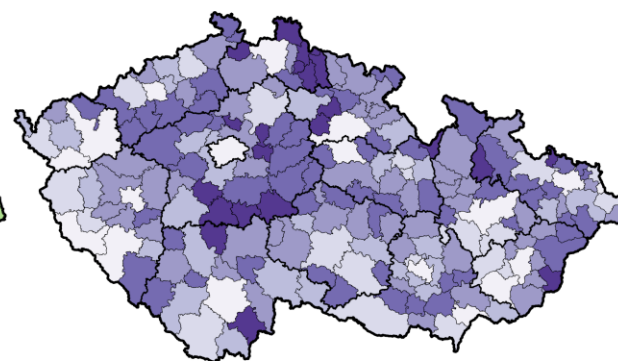
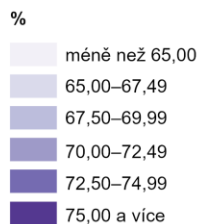
Ve struktuře podle převažující činnosti CZ-NACE se nejvíce subjektů v kraji zabývalo velkoobchodem a maloobchodem, opravami a údržbou motorových vozidel. Na konci roku 2025 jich bylo evidováno 18 569 a tvořily 13,5 % ekonomických subjektů v kraji. Celkem 18 097 subjektů (13,2 %) mělo jako převažující činnost některé průmyslové odvětví. Stavebnictvím se zabývalo 16 632 subjektů (12,1 %) a profesní, vědeckou a technickou činnost vykonávalo 16 555 subjektů (12,0 %).

Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2025

(osoby podnikající dle živnostenského zákona a zemědělské podnikatelé se zjištěnou aktivitou a sídlem na daném území)

Na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více

Podíl na ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou

Zdroj: ČSÚ

V RES jsou uvedeny všechny jednotky bez ohledu na jejich ekonomickou aktivitu. Za subjekt se zjištěnou ekonomickou aktivitou je považován ten, který je plátcem daně z příjmů, daně z přidané hodnoty nebo platí pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance či jako osoba samostatně výdělečně činná. Ke konci roku 2025 byla aktivita v Olomouckém kraji zjištěna u 82 215 subjektů (59,8 % z celkového počtu subjektů), což byla pátá nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání.

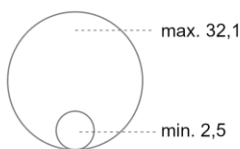
Zemědělství

Na celkové produkci zemědělského odvětví v ČR se Olomoucký kraj podílel 6,3 % (podle semidefinitivních údajů za rok 2024).

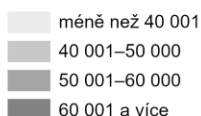
Produkce zemědělského odvětví v Olomouckém kraji dosáhla v roce 2024 hodnoty 10 923 mil. Kč (semidefinitivní údaj). Hodnota produkce vyjádřená v běžných cenách daného roku zaznamenávala v posledních letech pokles. Také v roce 2024 zůstává na úrovni předchozího roku, což ve stálých cenách z roku 2000 znamenalo pokles o 0,9 % na nejnižší hodnotu od roku 2019. Snížení bylo zaznamenáno především u rostlinné produkce, která v roce 2024 tvořila 61,0% podíl na celkové produkci zemědělského odvětví v kraji. Živočišná produkce evidovala nárůst a zvýšení podílu na 34,0 % z produkce odvětví.

Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2024 (semidefinitivní údaje)

Produkce (mld. Kč)

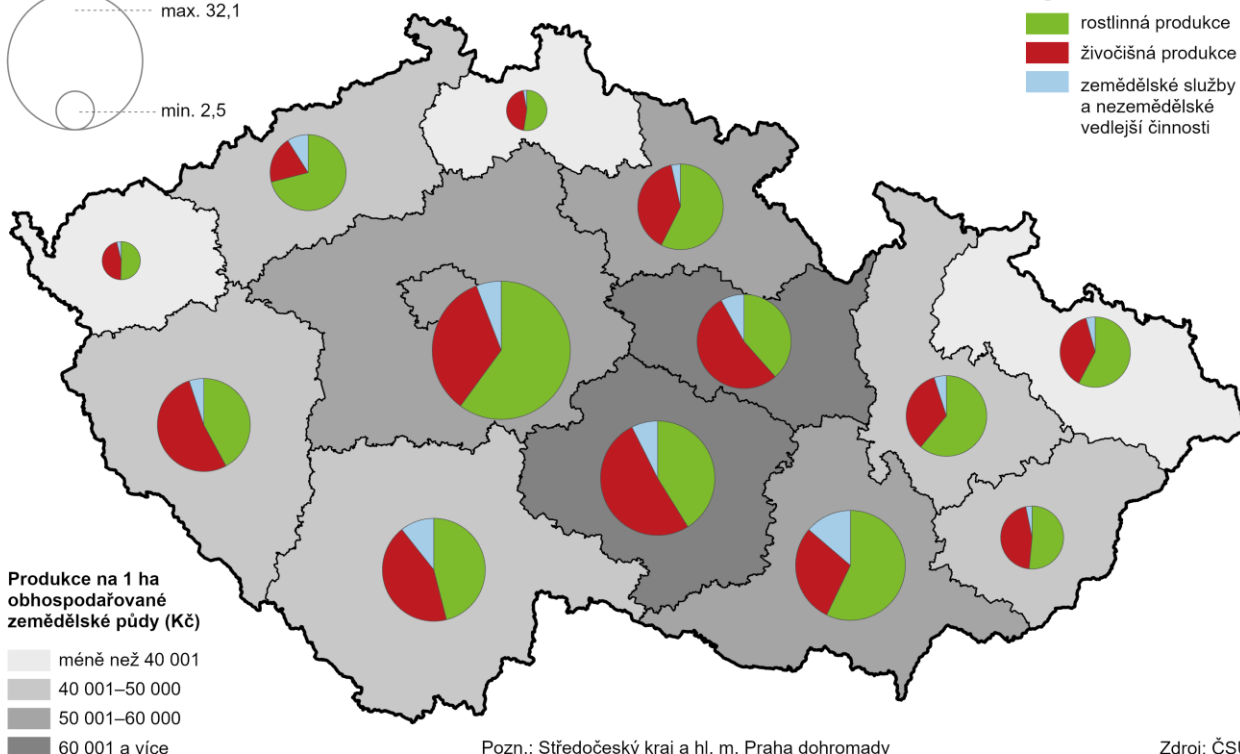

Produkce na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (Kč)

Struktura produkce

- rostlinná produkce
- živočišná produkce
- zemědělské služby a nezemědělské vedlejší činnosti

Pozn.: Středočeský kraj a hl. m. Praha dohromady

Zdroj: ČSÚ

Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy byla v kraji 8. nejvyšší.

Produkce zemědělského odvětví na 1 ha zemědělské půdy činila v kraji v roce 2024 podle předběžných dat celkem 44 414 Kč, což bylo méně než republikový průměr. Ten byl překročen u rostlinné produkce (27 090 Kč/ha), zatímco živočišná produkce (15 117 Kč/ha) dosáhla na tři čtvrtiny republikového průměru.

Zemědělské podniky z kraje obhospodařovaly 6,9 % zemědělské půdy v republice.

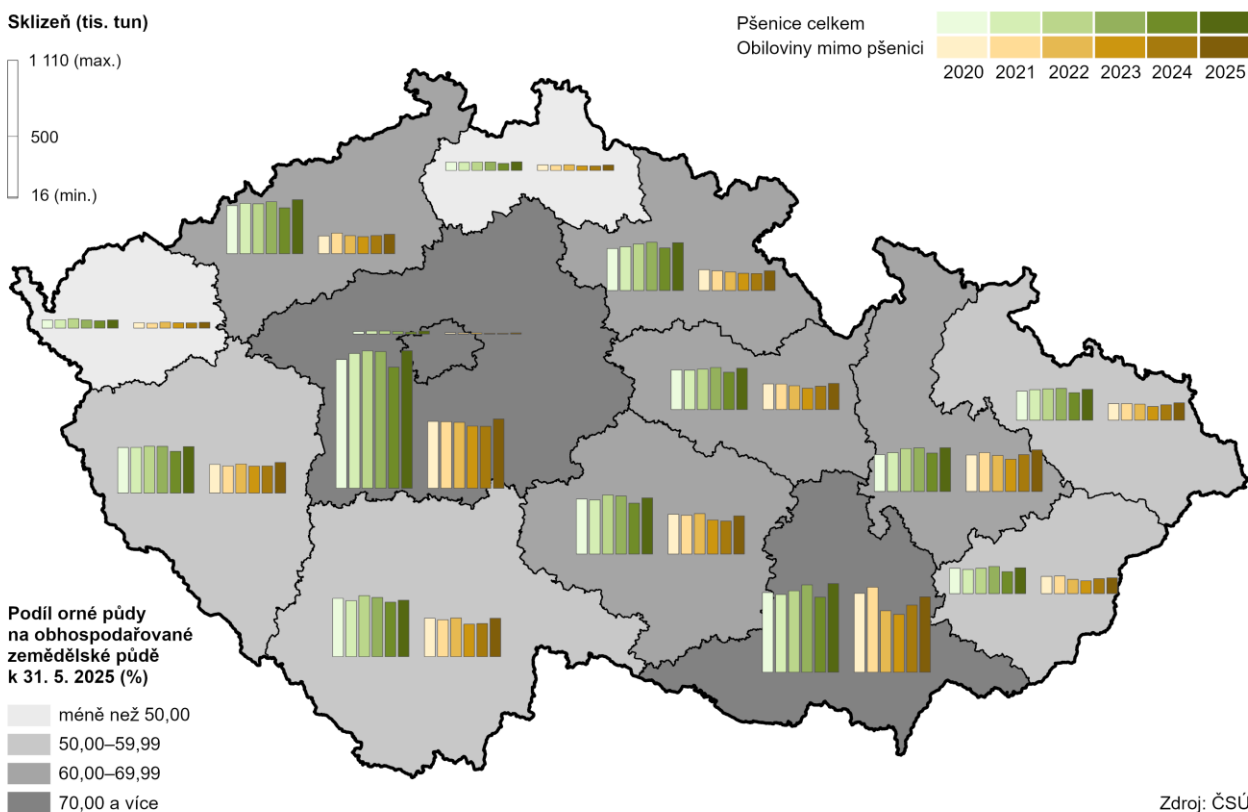
V roce 2025 zemědělci z kraje hospodařili na 243,6 tis. ha zemědělské půdy. Většinu této plochy zaujímalá orná půda (73,3 %), čtvrtinu pak trvalé travní porosty a jen 0,8 % tvořily trvalé kultury zahrnující chmelnice, ovocné sady apod. Od začátku

sledování výměry obhospodařované zemědělské půdy v roce 2002 docházelo postupně až do roku 2010 k poklesu orné půdy (z 194,9 tis. ha v roce 2002), od toho roku její plochy spíše kolísaly. V současnosti se hospodařilo na 178,7 tis. ha orné půdy, přičemž plochy úhoru dosáhly 6,6 tis. ha.

Sklizeň obilovin v kraji se na celkové produkci v republice podílela 8,1 %.

V roce 2025 bylo v zemědělských podnicích se sídlem v Olomouckém kraji dosaženo rekordní úrody obilovin na zrna. Porovnáme-li výsledky sklizní od roku 2002, kdy došlo k úpravě metodiky sledování, byla v roce 2025 dosažena sklizeň 689,3 tis. tun obilovin nejvyšší. Průměrný hektarový výnos poprvé překročil 7 tun obilovin z 1 ha plochy (7,01 t/ha) a byl nejvyšší i ve srovnání s výsledky z ostatních krajů republiky.

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2020 až 2025

Sklizeň pšenice ozimé v kraji představovala 6,7 % z celkové úrody.

Téměř polovinu sklizně obilovin představovala v kraji sklizeň pšenice seté ozimé. Osetá plocha byla sice na úrovni předchozího roku (47 644 ha), ale meziročně vyšší sklizeň (340,6 tis. t) zajistila maximální výnos za sledovaných 24 let (7,15 t/ha). Průměrný výnos v kraji byl druhý nejvyšší v republice po výnosu 7,44 t/ha vypočteném za hlavní město Prahu, kde však bylo sklizeno jen 0,5 % celkové produkce pšenice seté ozimé v republice.

Zemědělské podniky z Olomouckého kraje jsou největšími producenty ječmene jarního. V roce 2025 sklizeň v kraji zajišťovala 18,5 % z celkové sklizně této plodiny v České republice.

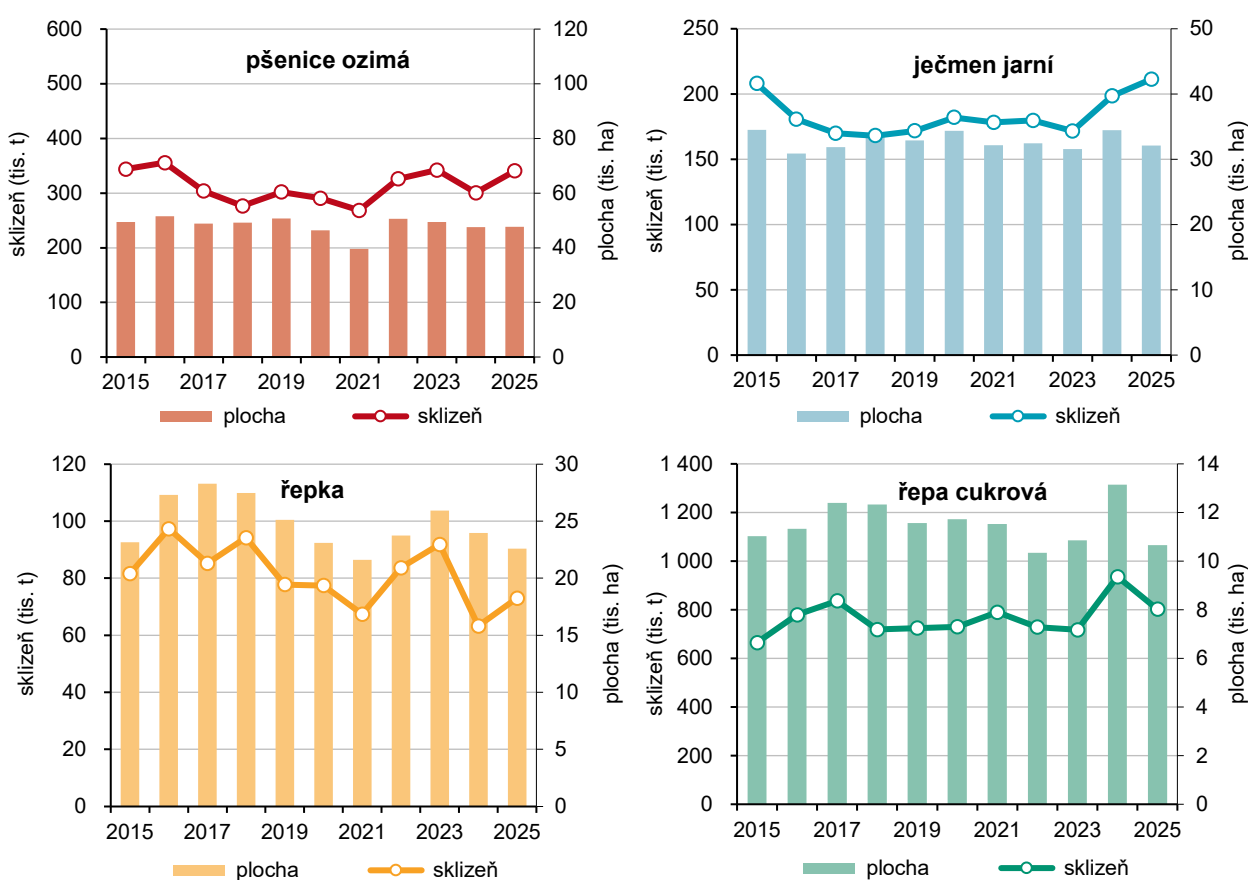
Podobně také u další významné obiloviny v kraji, ječmene jarního, byl zjištěn nejvyšší průměrný výnos 6,58 t/ha od sledovaného roku 2002. Také v mezikrajském srovnání byl hektarový výnos ječmene jarního v roce 2025 druhý nejvyšší po Praze (6,75 t/ha). Při meziročně menší rozloze (32,1 tis. ha) bylo dosaženo největší sklizně ječmene jarního od roku 2003, celkem 211,3 tis. t zrna.

O čtvrtinu vyšší úroda než v roce 2024 byla získána při sklizni kukuřice na zrna. V roce 2025 bylo sklizeno 83,2 tis. t, a to z větší plochy (8,7 tis. ha) a s vyšším

výnosem (9,56 t/ha), který byl mezi 14 krajů ČR nejvyšší. Podíl krajské sklizně tvořil desetinu z celkové produkce kukuřice na zrno v České republice (10,4 %). Ostatní obiloviny byly v Olomouckém kraji v roce 2025 pěstovány na mnohem menší výměře, nicméně i u nich byly zaznamenány nejvyšší průměrné hektarové výnosy v porovnání posledních sledovaných 24 let. Bylo sklizeno 22,1 tis. t ječmene ozimého (průměrný výnos 6,65 t/ha, rekordní hodnota), 8,9 tis. t pšenice seté jarní (5,32 t/ha, rekordní hodnota), 8,1 tis. t ovesa (3,95 t/ha, rekordní hodnota), 5,9 tis. t triticales (5,19 t/ha) a 4,9 tis. t žita (5,75 t/ha, rekordní hodnota).

V roce 2025 byla v kraji oseta luskovinami a bílkovinnými plodinami na zrno o pětinu menší rozloha než v roce 2024 (1,4 tis. ha). Celkem bylo sklizeno jen 3,2 tis. t těchto plodin, což představovalo 2,8% podíl na jejich celkové produkci v republice. Průměrný hektarový výnos činil 2,29 t/ha.

Graf 3.11 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Olomouckém kraji

Sklizeň brambor v kraji představovala jen 1,4 % z celkové sklizně brambor v České republice.

Naproti tomu pětina produkce řepy cukrové pochází ze zemědělských podniků Olomouckého kraje (20,3 % v roce 2025).

Minimální podíl na celkové sklizni měla také sklizeň brambor v kraji. Byly pěstovány pouze na 301 ha a s průměrným výnosem 29,35 t/ha bylo sklizeno 8,8 tis. t brambor (mimo ranných a sadbových).

Také u řepy cukrové bylo v kraji dosaženo mimořádného výnosu 75,34 t/ha. Ve srovnání krajů se jednalo o druhou nejvyšší hodnotu mezi krajů, tradičně vyšší byla jen v Praze (76,06 t/ha). Musíme však také uvést, že v několika krajích se řepa cukrová nepěstuje vůbec nebo na minimální rozloze (v Kraji Vysočina na 16 ha). V Olomouckém kraji bylo v roce 2025 sklizeno z plochy 10,7 tis. ha 802,6 tis. t bulv řepy cukrové.

Na celkové produkci řepky v České republice se krajská sklizeň podílela 7,1 %.

Další významnou plodinou pěstovanou v kraji je řepka. I u řepky došlo meziročně k úbytku osetých ploch na 22,6 tis. ha. Nicméně se v kraji v roce 2025 urodilo o 15,5 % více řepky než v předchozím roce (celkem 73,0 tis. t) s vyšším průměrným výnosem ve srovnání s rokem 2024 (3,23 t/ha). Hektarový výnos byl opět druhý nejvyšší po hodnotě v hl. městě Praze (3,37 t/ha).

Pícniny pěstované na 28,7 tis. ha orné půdy v kraji umožnily sklizeň 288,6 tis. tun v seně ve vlhkosti 15 %. Průměrný výnos 10,05 t/ha byl v mezikrajském srovnání nejvyšší. Kukuřice na zeleno byla sklizena z plochy 16,0 tis. ha a sklizeň činila 540,5 tis. t píce ve vlhkosti 65 %. Dosažený průměrný výnos 33,87 t/ha byl nižší než republikový průměr (35,29 t/ha). Z 63,0 tis. ha trvalých travních porostů bylo sklizeno 208,8 tis. t sena s průměrným hektarovým výnosem 3,31 t/ha, který byl na úrovni republikového výnosu.

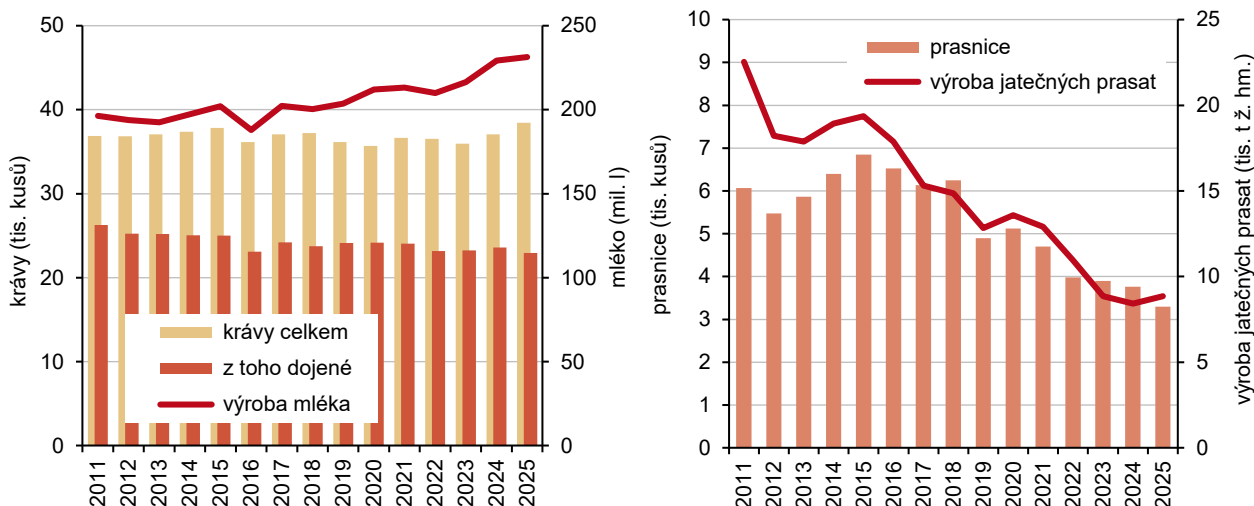
Desetina z celkové produkce chmele v republice (10,9 %) byla sklizena v Olomouckém kraji.

Kromě Ústeckého a Středočeského kraje (a 14 ha v Libereckém kraji) se nachází chmelnice pouze v Olomouckém kraji. V roce 2025 zde bylo z 620 ha chmelnic získáno 753 t chmele. Průměrný výnos 1,22 t/ha však byl nejnižší oproti zbývajícím krajům.

Chovy skotu v Olomouckém kraji se na celkových počtech podílely 6,3 %.

V provozovnách zemědělských podniků z Olomouckého kraje bylo na konci roku 2025 chováno celkem 86 878 ks skotu. Nejvíce skotu bylo chováno v Jihočeském kraji (16,0 %) a v Kraji Vysočina (15,8 % z celkového počtu skotu). Ve srovnání se stavem na konci roku 2024 se v kraji zvýšil počet zvířat ve věkové kategorii skotu do 1 roku. Býků (vč. volů) a jalovic mezi 1 rokem a 2 lety věku bylo výrazně méně a byl registrován i mírný pokles zvířat starších 2 let. Celkový počet krav se meziročně mírně zvýšil na 37 293 kusů díky výraznějšímu nárůstu počtu krav ostatních (celkem 14 284 kusů, který kompenzoval pokles počtu krav dojených (23 009 kusů).

Graf 3.12 Průměrné stavy krav a výroba mléka, průměrné stavy prasnic a výroba jatečných prasat v Olomouckém kraji

Výroba mléka v kraji tvořila 6,8 % z celkové produkce mléka v České republice a na celkové produkci jatečného skotu v republice se krajský výsledek podílel 5,8 %.

Výroba mléka v zemědělských podnicích z Olomouckého kraje dosáhla v roce 2025 rekordní výše 231 354 tis. l. Průměrná denní dojivost dojnice v kraji se každoročně zvyšuje a v roce 2025 byla vypočtena ve výši 27,6 l mléka, což bylo více než činil republikový průměr (27,4 l). Počet jatečného skotu v kraji dosáhl v roce 2025

na celkových 19 316 kusů, což představovalo 10 932 tun živé hmotnosti. Průměrná živá hmotnost jednoho kusu činila 565,9 kg.

Prasata chovaná v kraji se na celkovém počtu prasat v republice podílela jen 3,4 %.

Podle výsledků statistického zjišťování bylo k 31. 12. 2025 v krajských zemědělských podnicích chováno 49 141 prasat. Ve srovnání s koncem roku 2024 se jejich počet zvýšil o 490 kusů. Meziročně byl vyšší počet prasat na výkrm (19 656 ks), naopak počet chovných prasat poklesl (4 593 ks) a snížil se hlavně počet mladých prasat s váhou mezi 20 až 50 kg (10 771 ks), ale i počet selat do 20 kg (14 121 ks). Počet chovných prasníc (3 009 ks) klesá už třetím rokem v řadě. V roce 2025 podniky v kraji dodaly 8 858 t ž. hm. jatečných prasat s meziročním zvýšením o 5,1 %. Krajská produkce jatečných prasat tvořila na celkové výrobě jatečných prasat v republice (276,4 tis. t ž. hm.) jen 3,2 %.

Chov drůbeže v krajských podnicích tvořil jen 1,6% podíl na celkovém počtu chované drůbeže v České republice.

V chovech podniků z Olomouckého kraje bylo na konci roku 2025 evidováno 368,6 tis. kusů drůbeže zahrnující slepice, husy, kachny, krůty a ostatní drůbež chovanou jako hospodářská zvířata včetně pštrosů. Ve srovnání se stavem drůbeže k 31. 12. 2024 to bylo o 85,8 tis. kusů méně (o 18,9 % méně).

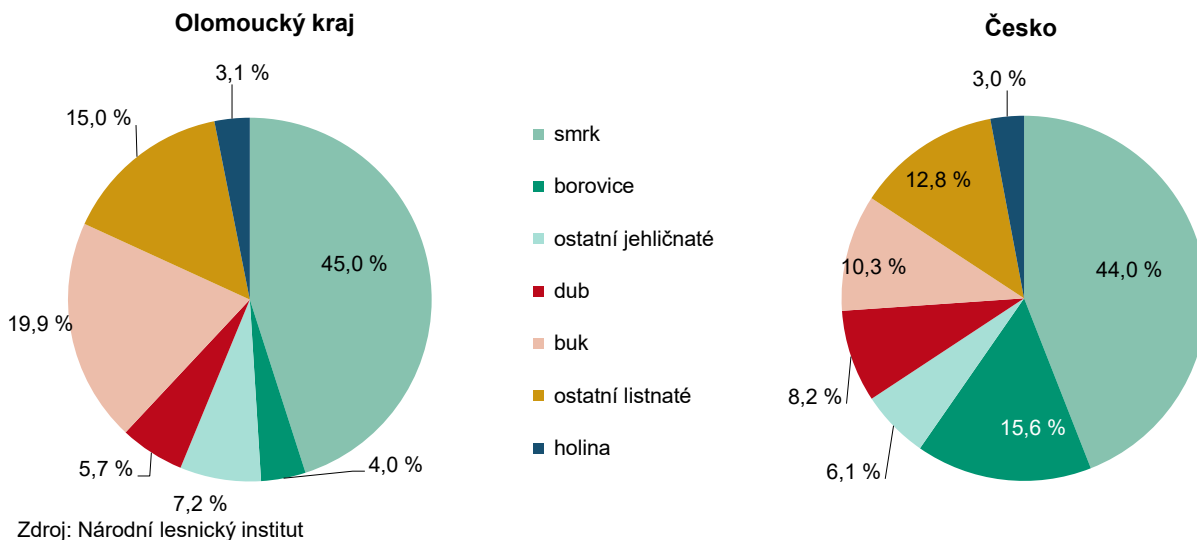
Také počty nosnic chovaných pro produkci vajec, kterých bylo na konci roku 2025 zjištěno v Olomouckém kraji 156,3 tis. kusů, zaznamenaly meziroční pokles. Snáška konzumních vajec byla ve srovnání se snáškou v roce 2024 o pětinu vyšší a dosáhla 49,9 mil. kusů vajec. Nicméně průměrná snáška na nosnici 292,6 vajec byla nižší než republikový průměr (314,7 vajec/nosnici). Na celkové produkci vajec v republice se krajský výsledek podílel 3,1 %. Výrazně nižší, téměř o jednu třetinu, byla v roce 2025 výroba jatečné drůbeže v krajských podnicích. Bylo produkováno 2 821 t ž. hm. jatečné drůbeže. Tato výroba jatečné drůbeže tvořila jen 1,1 % z celkové produkce.

Lesnictví

Lesní plochy v kraji zaujímají třetinu z celkové rozlohy kraje (35,4 %).

Lesní pozemky podle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního zaujímaly na konci roku 2025 v Olomouckém kraji celkem 186 706 ha. Plochy dřevin pak podle Národního lesnického institutu dosáhly 176 397 ha. V kraji bylo evidováno více ploch jehličnatých dřevin (58,0 %) než ploch listnatých dřevin (42,0 %).

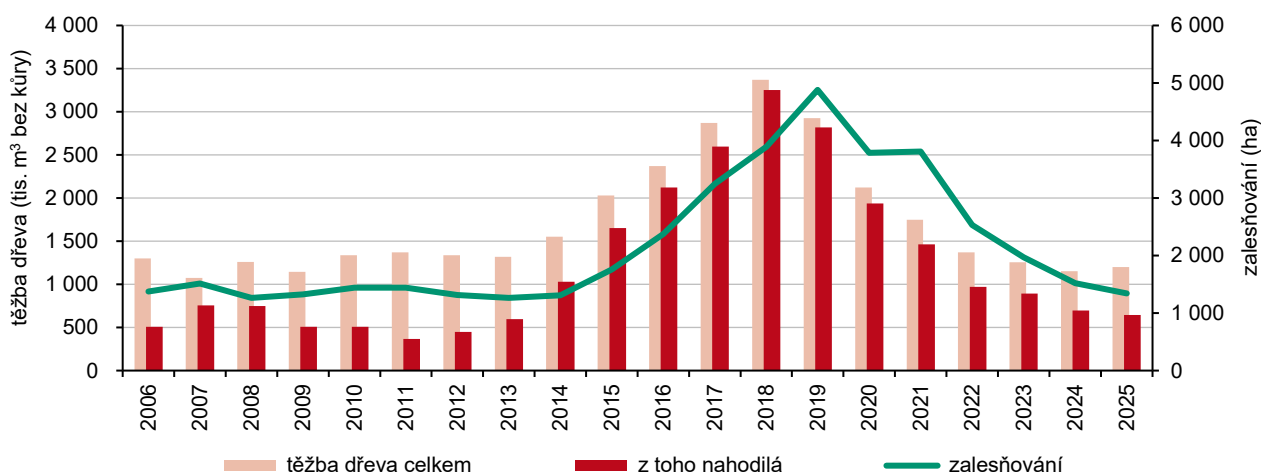
Graf 3.13 Druhová skladba dřevin lesních porostů v Olomouckém kraji a Česku k 31. 12. 2025

Na celkové produkci dřeva v České republice se krajský výsledek podílel 7,2 %.

Těžba dřeva v kraji stejně jako v celé republice byla od roku 2014 zvýšená oproti předchozím letům až na trojnásobek obvyklého množství těžby (3 369,0 tis. m³ bez kůry v roce 2018), a to v důsledku odstraňování následků kůrovcové kalamity. V současnosti objem vytěženého dříví v Olomouckém kraji poklesl na úroveň před kalamitou. V roce 2025 se kraji vytěžilo 1 200,9 tis. m³ dřeva (bez kůry). Nadále převládala těžba jehličnatých dřevin, jejichž podíl tvořil tři čtvrtiny z krajské produkce (76,3 % v roce 2025). Dvě třetiny těžby v Olomouckém kraji zajišťoval smrk (66,8 %), z listnatých dřevin pak převažovala těžba buku (14,4 % z celkové produkce dřeva v kraji). Zatímco zpracovaná nahodilá těžba dřeva se v České republice v roce 2025 podílela necelou třetinou na celkové těžbě dřeva (31,6 %), v Olomouckém kraji zaujímala více než polovinu produkce (53,7 %).

Graf 3.14 Těžba dřeva a zalesňování v Olomouckém kraji

Zalesnění v kraji tvořilo jen 5,8 % z celkové zalesněné plochy v Česku.

Reakcí na kalamitu, v jejímž důsledku vznikly rozsáhlé holiny, byla rostoucí plocha zalesňování. V posledních dvou letech se také její rozsah snížil na hodnoty sledované před hmyzovou kalamitou. V roce 2025 bylo v Olomouckém kraji uměle zalesněno 1 342 ha půdy (sadba a sje). K přirozené obnově lesa bylo ponecháno 899 ha. Jehličnatými dřevinami bylo provedeno zalesnění 673 ha a převažoval smrk (57,5 % z jehličnatých dřevin). Na 668 ha zalesněné výměry listnatými dřevinami se nejvíce uplatňoval buk (48,1 % z rozlohy zalesněné listnatými dřevinami). Postupně se zvyšuje podíl jehličnatých dřevin na zalesňování a v roce 2025 už byla jejich plocha vyšší než polovina (50,2 % z plochy zalesnění).

Průmysl

Na celkové hodnotě tržeb průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci v celé republice se krajské firmy podílely 3,6 %.

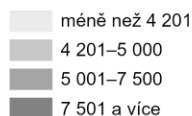
Ukazatele za odvětví průmyslu jsou z krajského pohledu k dispozici pouze za podniky s převažující průmyslovou činností se 100 a více zaměstnanci. Data jsou každým rokem sledována od jiného počtu podniků a hodnocení vývoje je tak problematické. Nejvíce podniků se sídlem v kraji a se 100 a více zaměstnanci celkem 167 bylo evidováno v roce 2008. Naopak v roce 2025 byla data zjišťována v kraji pouze od 136 firem se 100 a více zaměstnanci, což bylo nejméně od roku 2000.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (bez DPH, očištěné od neprůmyslových činností podniku) v roce 2025 ve velkých průmyslových podnicích Olomouckého kraje činily 176 824 mil. Kč. V porovnání 14 krajů se jednalo o druhou nejnižší hodnotu po Karlovarském kraji. Přímý vývoz výrobků a tržeb tvořil 64,3 % z uvedených tržeb v kraji. Průměrný evidenční počet zaměstnanců pracujících

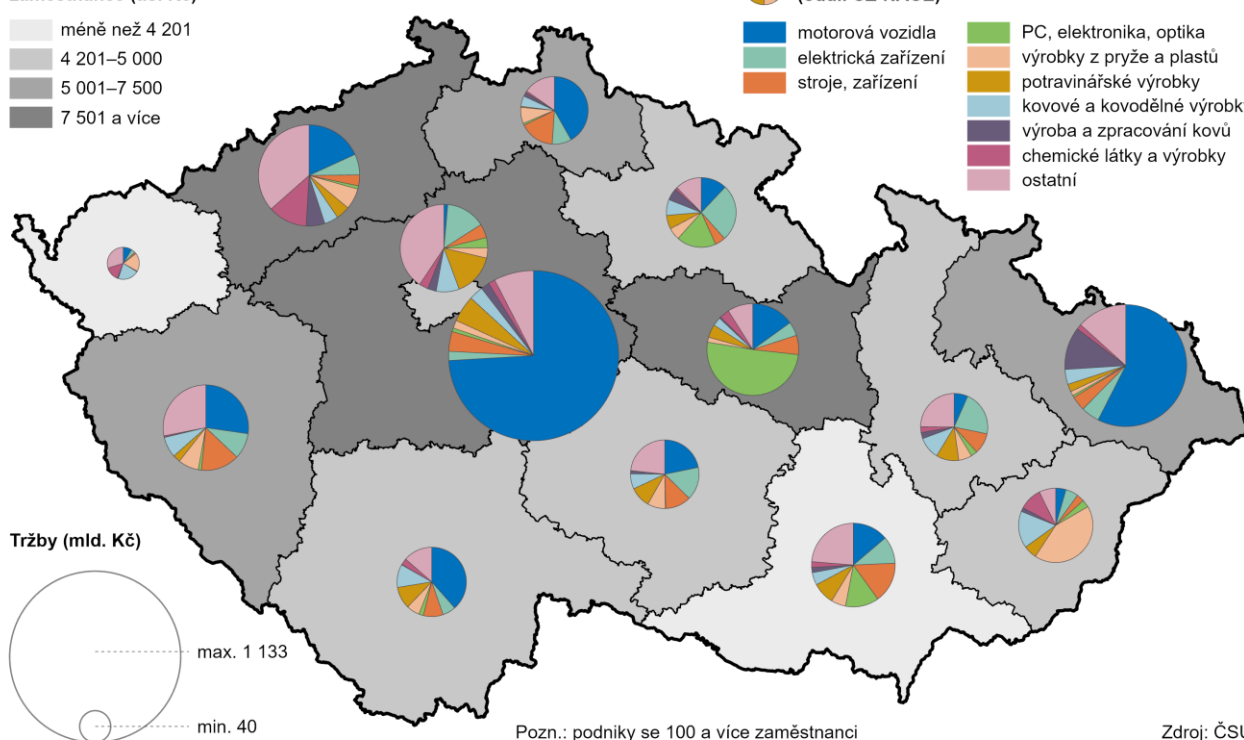
v těchto velkých firmách dosáhl 41 921 fyzických osob. Produktivita vyjádřená tržbami na 1 zaměstnance byla třetí nejnižší mezi kraji (4 218 tis. Kč/zaměstnance), republikový průměr činil 6 349 tis. Kč. Průměrná hrubá měsíční mzda v roce 2025 byla v krajských podnicích ve výši 45 792 Kč, což bylo o 5 733 Kč méně než republikový průměr.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2025

Tržby na jednoho zaměstnance (tis. Kč)

Tržby podle převažující činnosti (oddíl CZ-NACE)

Pětinu tržeb v kraji zajišťovalo 12 podniků s převažující výrobou elektrických zařízení. Desetina tržeb pak pocházela z 18 potravinářských podniků (10,9 %), dále z 21 podniků s výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (10,7 %) a ze 14 podniků s výrobou strojů a zařízení (10,1 % z celkových tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy).

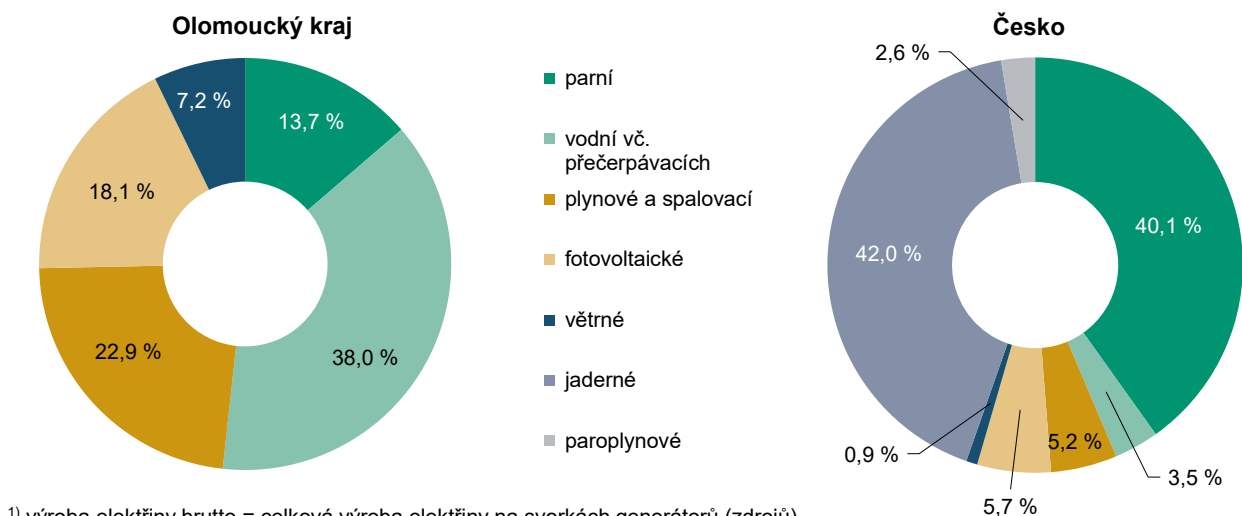
Energetika

Zatímco se v kraji vyrobilo jen 1,8 % elektřiny z celkové výroby, spotřebováno bylo 5,5 % celkové spotřeby elektřiny v republice v roce 2025.

Olomoucký kraj nepatří mezi kraje, které se podílejí zásadní měrou na výrobě elektřiny. Podle údajů Energetického regulačního úřadu (ERÚ) vyrobené množství elektřiny v kraji (1 390,0 GWh brutto v roce 2025) tvořilo jen 1,8 % z celkové výroby v ČR. Největší část byla vyrobena ve vodních a přečerpávacích elektrárnách (38,0 %), kde je započtena i výroba elektřiny v přečerpávací elektrárně Dlouhé stráně. Hlavním úkolem této elektrárny je zabezpečení stability elektrizační soustavy v republice. Během let postupně klesal podíl vyrobené elektřiny v parních elektrárnách v kraji a zvyšoval se podíl fotovoltaických elektráren, ve kterých už výroba v posledních dvou letech přesáhla výrobu elektřiny v parních elektrárnách.

Podle ERÚ tvořil podíl výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie v kraji v roce 2025 už 43,5 % z celkové výroby elektřiny (tj. ze zdrojů jako je bioplyn, fotovoltaika, biomasa, větrné a vodní elektrárny).

Graf 3.15 Výroba elektřiny brutto¹⁾ podle technologie elektráren v roce 2025

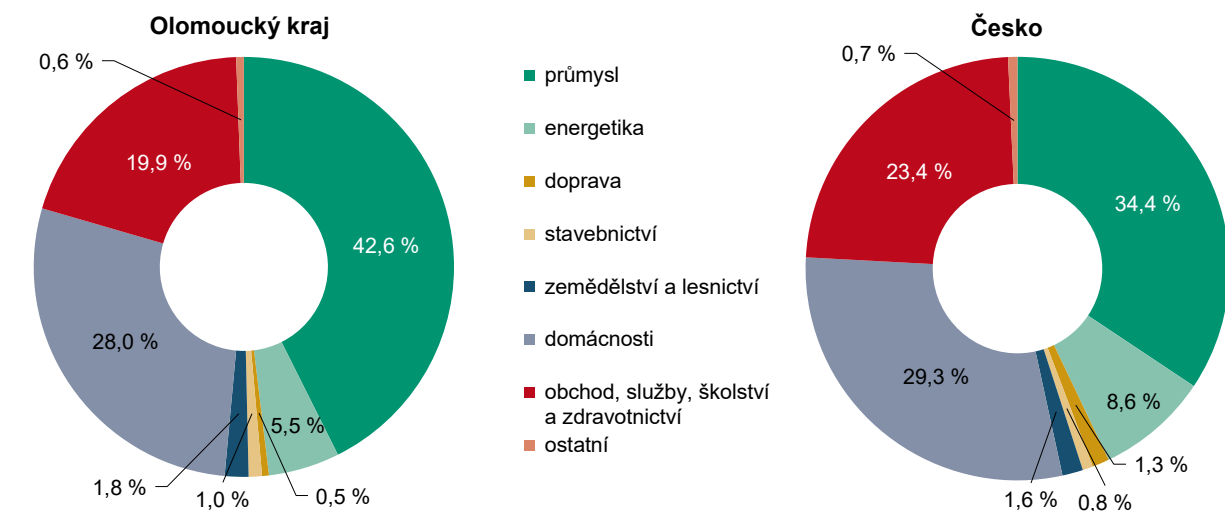

¹⁾ výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů)

Zdroj: Energetický regulační úřad

Roční spotřeba elektřiny brutto v kraji se dlouhodobě pohybuje nad 3 tis. GWh. Také v roce 2025 dosáhla 3 108,7 GWh. Nejvíce elektřiny bylo využito v průmyslových podnicích (42,6 %). Více než čtvrtina pak v krajských domácnostech (28,0 %). V roce 2025 domácnosti spotřebovaly 871,6 GWh, což bylo více než v předchozích třech letech. Po přepočtu na 1 obyvatele činila spotřeba domácností v Olomouckém kraji celkem 1 383,0 kWh elektřiny. Uvedená spotřeba byla nižší než republikový průměr (1 529,4 kWh na 1 obyv.).

Graf 3.16 Spotřeba elektřiny netto¹⁾ podle odvětví spotřeby v roce 2025

¹⁾ spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Zdroj: Energetický regulační úřad

Odběratelé z kraje v roce 2025 spotřebovali 6,4 % zemního plynu z celkové spotřeby za republiku.

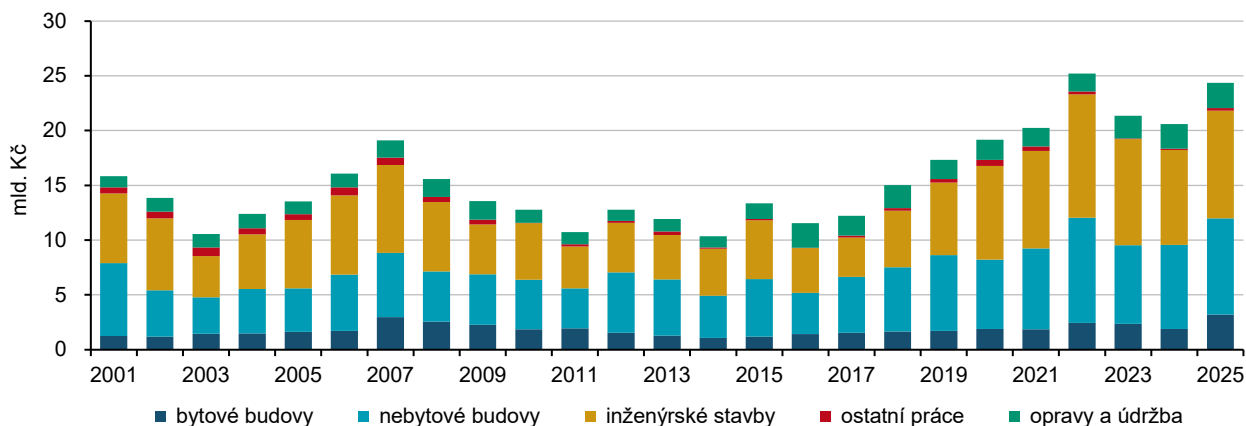
Počet odběratelů zemního plynu od roku 2017 každoročně klesal až na 179,4 tisíc v roce 2025 zahrnujících i 166,0 tis. domácností. Nejvyšší spotřeba zemního plynu byla evidována v roce 2021 (515,9 mil. m³), od té doby klesala, i když rok 2025 byl

výjimkou s meziročním zvýšením na 454,2 mil. m³, a to včetně zvýšené spotřeby domácností (126,9 mil. m³). V Olomouckém kraji v průměru spotřebovala domácnost s odběrem zemního plynu 764 m³, což odpovídalo průměru v republice.

Stavebnictví, stavební povolení

V Olomouckém kraji sídlilo 22 velkých stavebních firem s nejméně 50 zaměstnanci. V roce 2025 vykázaly hodnotu základní stavební výroby ve výši 9 054 mil. Kč, což tvořilo 3,6 % z celkové základní stavební výroby velkých firem z České republiky.

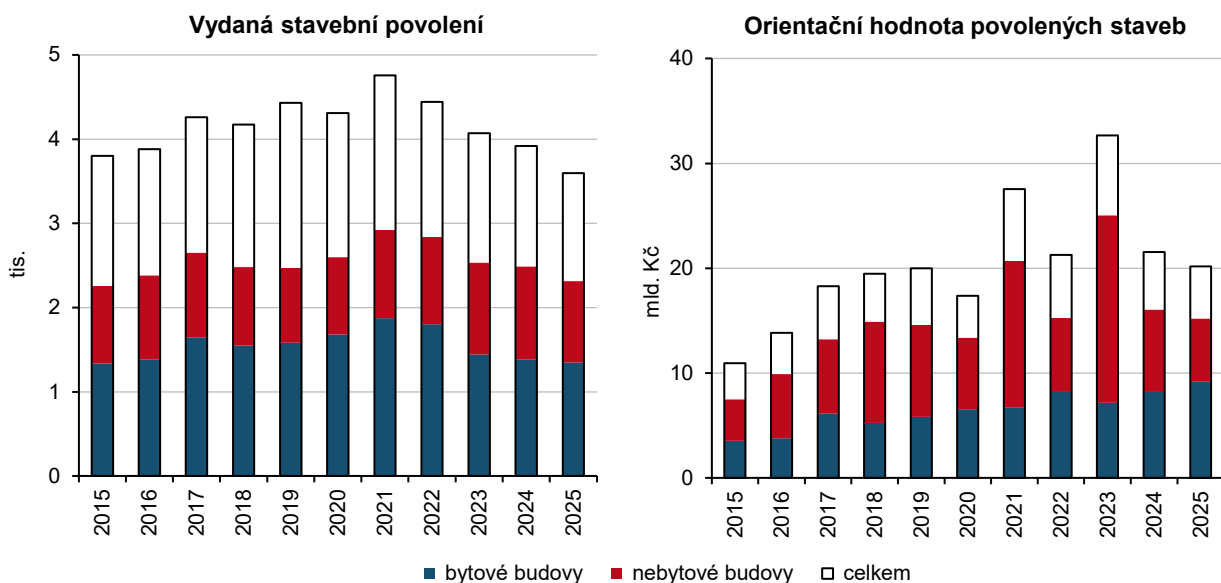
Graf 3.17 Stavební práce "S" provedené na území Olomouckého kraje

Objem stavebních prací „S“ na území kraje dosáhl 5,1 % z celkové hodnoty v Česku.

Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv na území Olomouckého kraje dosáhly v roce 2025 hodnoty 24 362 mil. Kč. Jednalo se o druhou nejvyšší hodnotu po rekordní částce zjištěné v roce 2022 (vyjádřené v běžných cenách daného roku). Z šetření u stavebních podniků nad 20 zaměstnanců vyplynulo, že z 90 % se jednalo o novou výstavbu, rekonstrukce či modernizace.

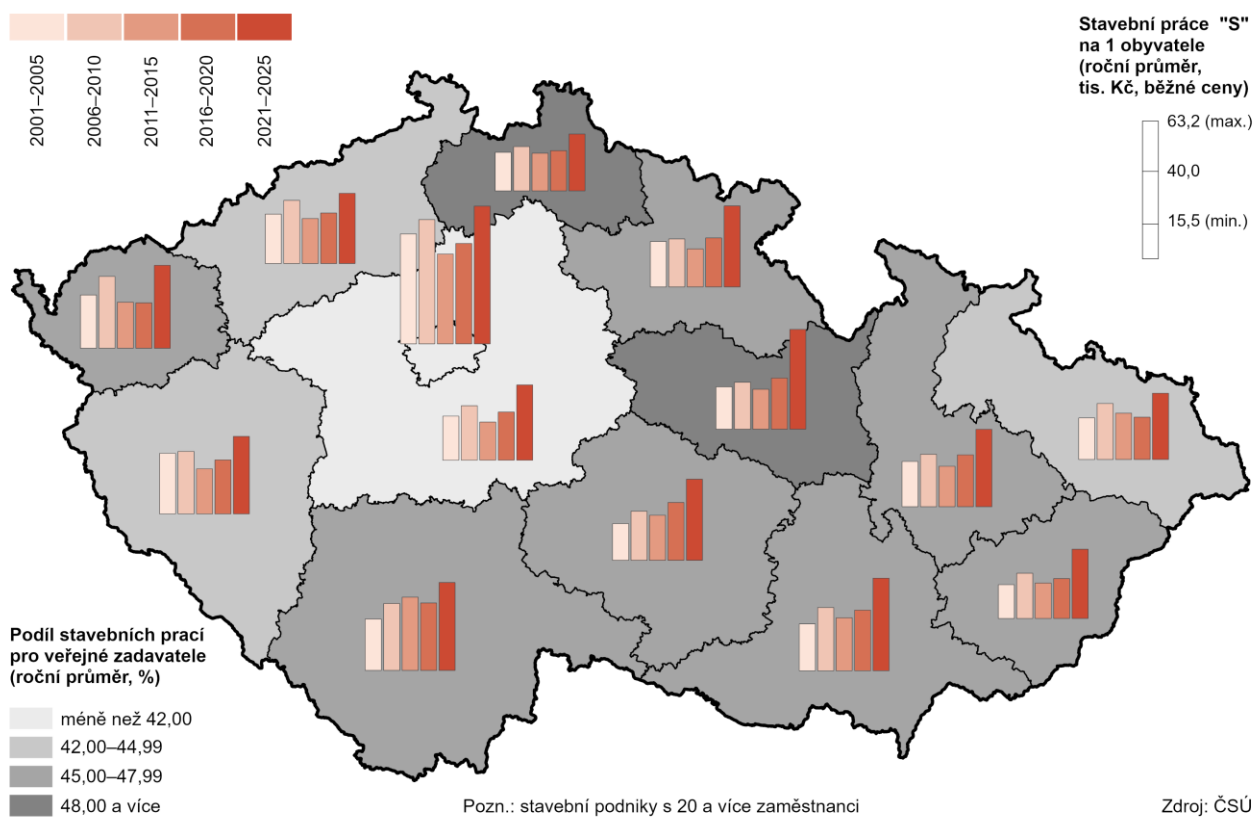
Graf 3.18 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Olomouckém kraji

Objem stavebních prací „S“ financovaných z veřejných zdrojů dlouhodobě tvořil v kraji polovinu z celkové hodnoty, v roce 2025 to bylo 57,8 %. Pokud pro srovnání

přepočteme stavení práce „S“ v kraji na 1 obyvatele, částkou 38,7 tis. Kč se kraj řadil na 7. místo, nicméně bylo to méně než republikový průměr (43,8 tis. Kč/obyv.).

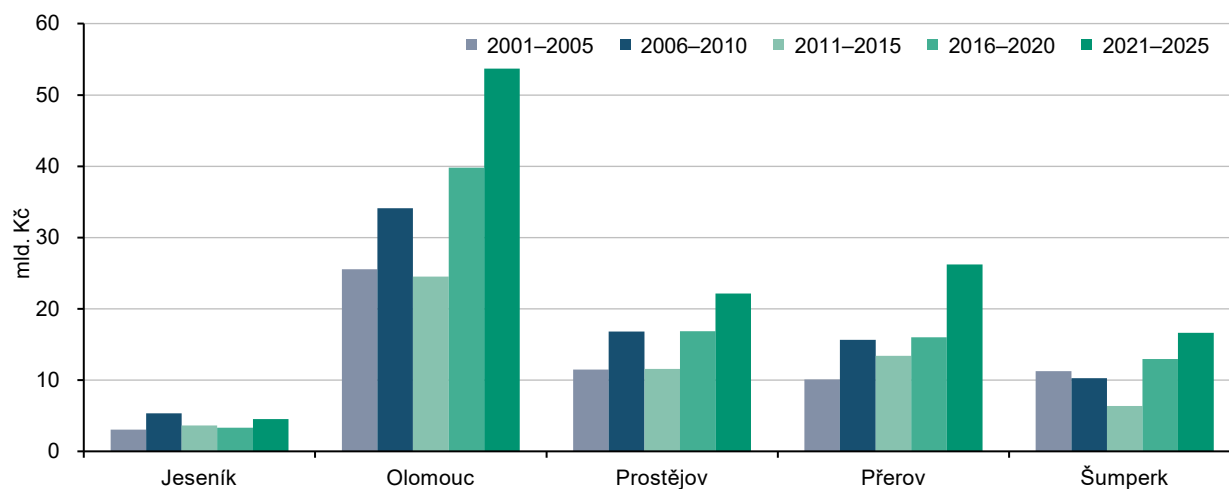
Stavební práce "S" podle místa stavby v krajích v letech 2001 až 2025

Na celkovém počtu vydaných stavebních povolení v ČR v roce 2025 se Olomoucký kraj podílel 5,8 %. ...

Zatímco v roce 2000 vydaly stavební úřady z Olomouckého kraje podle tehdejší legislativy celkem 11 970 stavebních povolení, po 25 let byl počet vydaných stavebních povolení a ohlášení pouze třetinový (3 595). Podobně jako v minulých letech přibližně třetina povolení byla v roce 2025 vydána na inženýrské stavby (1 282), ostatní na stavby budov bytových (1 347) a nebytových (966 povolení).

Graf 3.19 Orientační hodnota povolených staveb podle okresů

... a hodnota staveb v kraji představovala 4,0 % republikové orientační hodnoty povolených staveb

Orientační hodnota schválených staveb, která je vyjádřena v běžných cenách daného roku, závisí od velikosti povolených projektů. V roce 2025 dosáhla 20,2 mld. Kč, což bylo nejméně za posledních pět let. Celkové náklady na bytové budovy se předpokládaly ve výši 9,2 mld. Kč, na nebytové budovy 6,0 mld. Kč a na inženýrské stavby 5,0 mld. Kč.

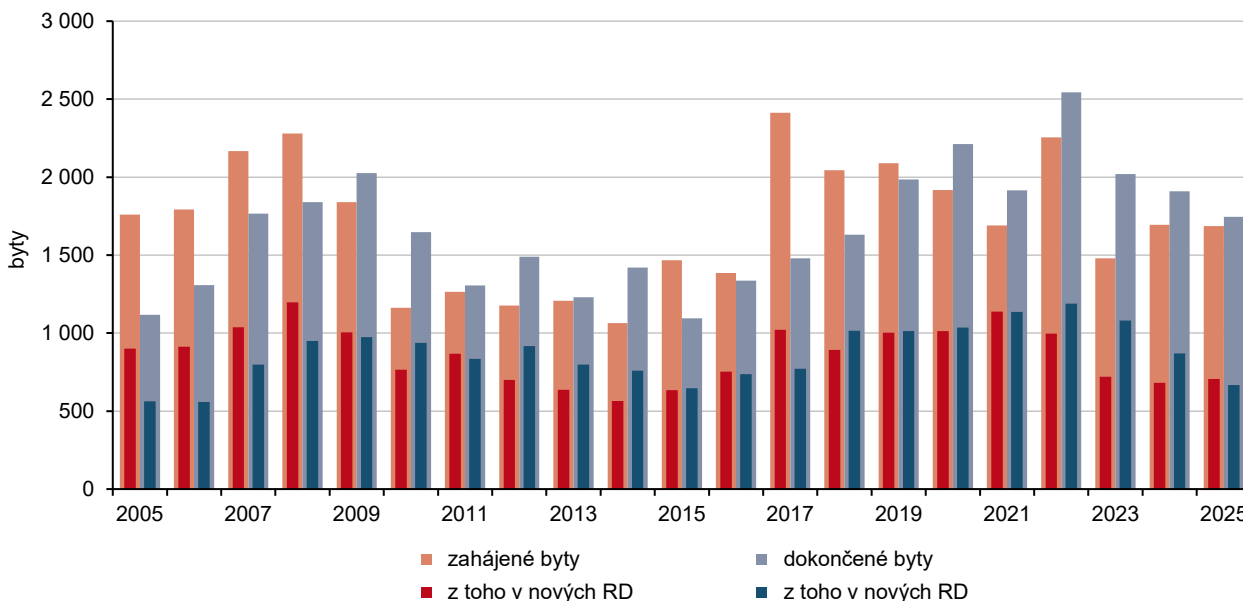
Z pohledu jednotlivých okresů kraje bylo každoročně nejvíce stavebních povolení (více než jedna třetina) a také nejvyšší orientační hodnota povolených staveb (více než 40 %) vykazováno v největším okrese Olomouc. Okresy Prostějov a Přerov se podílely každý zhruba pětinou na krajských hodnotách, okres Šumperk se v průběhu let pohyboval okolo 15 % a zbývající hodnoty připadly nejmenšímu okresu Jeseník.

Bytová výstavba

Z celkového počtu zahájených bytů v republice v roce 2025 byla v kraji realizována 4,7 %.

Na rozhodnutí o zahájení výstavby bytů má vliv řada faktorů. V Olomouckém kraji došlo ke zvýšenému zahajování výstavby bytů v letech 2007 a 2008, pak proběhl výrazný pokles až na nejnižší evidovanou hodnotu 1 065 zahájených bytů v roce 2014. Od roku 2017, kdy byla zahájena rekordní výstavba 2 413 bytů, nastalo období zvýšeného zájmu o výstavbu bytů. Většinou se projevilo zvýšený počet zahájených bytů v bytových domech v krajském městě. V posledních třech letech je zase naopak vidět pokles počtu zahájených bytů. V roce 2025 byla zahájena výstavba 1 686 bytů. Na 1 000 obyvatel kraje byla zahájena výstavba 2,7 bytů, což bylo méně než činil republikový průměr (3,3 bytů na 1 000 obyvatel).

Graf 3.20 Bytová výstavba v Olomouckém kraji

Počet dokončených bytů v kraji v roce 2025 tvořil 5,2 % z jejich celkového počtu v ČR.

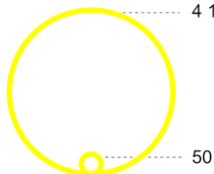
Na zahájenou výstavbu bytů navazují dokončené byty. Nejnižší počet dokončených bytů evidovaly stavební úřady v kraji v roce 2015, a to 1 095 bytů, a naopak rekordní byl počet 2 543 bytů zkolaudovaných v roce 2022. Od tohoto roku klesal počet dokončených bytů, v roce 2025 bylo dokončeno 1 746 bytů. Po přepočtu na 1 000 obyvatel připadlo 2,8 dokončených bytů, což bylo méně než průměr za republiku (3,1 bytů na 1 000 obyvatel). Podle okresů kraje byla nejvyšší intenzita dokončených bytů tradičně na Olomoucku (4,0 bytů na 1 000 obyvatel, celkem 966 bytů), následoval okres Prostějov (3,0 bytů na 1 000 obyv., 328 bytů), Šumperk (1,8 bytů na 1 000

obyv., 209 bytů), Přerov (1,5 bytů na 1 000 obyv., 195 bytů) a nejnižší na Jesenicku, kde bylo dokončeno jen 48 bytů (1,3 bytů na 1 000 obyvatel).

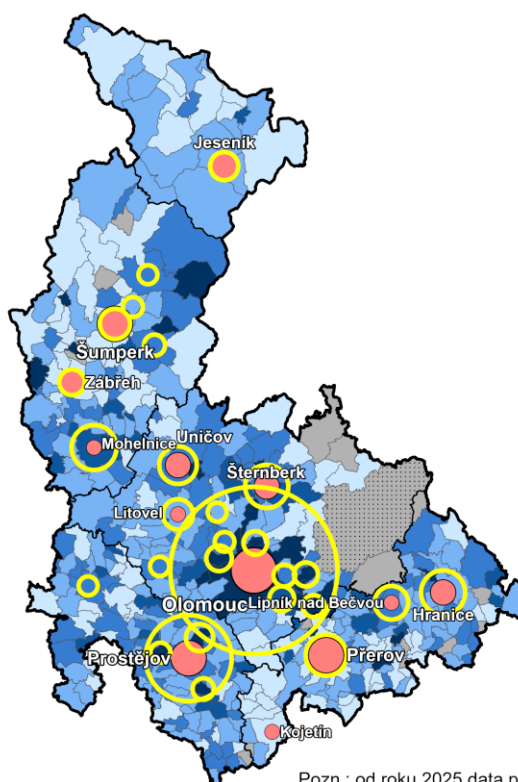
Z více než tří čtvrtin převládala u dokončených bytů nová výstavba nad počtem bytů vzniklých změnou už dokončených staveb. V nových rodinných domech v roce 2025 vzniklo 667 bytů a v nových bytových domech pak 658 bytů.

Bytová výstavba v obcích Olomouckého kraje v letech 2020 až 2025

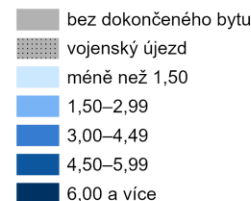
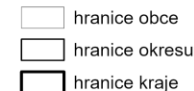
Dokončené byty celkem
(obce s 50 a více byty)

Obce s počtem obyvatel
5 000 a více k 31. 12. 2025

Dokončené byty na 1 000
obyvatel (roční průměr)

Pozn.: od roku 2025 data přebírá z registru RÚIAN Zdroj: ČSÚ

Z podkladů k dokončeným bytům jsou i informace o investičních nákladech na výstavbu v daném roce. Samozřejmě se projevuje jejich každoroční růst. Investiční náklady na výstavbu 1 bytu v rodinném domě v roce 2010 v průměru v kraji dosáhly 3,0 mil. Kč, v roce 2025 to už bylo 5,3 mil. Kč. Investiční náklady na 1 m² obytné plochy bytu v rodinném domě (bez NPV) se vyšplhaly na 59,5 tis. Kč. Investiční náklady na výstavbu 1 bytu v bytovém domě vzrostly z 1,7 mil. Kč v roce 2010 na 3,3 mil. Kč v roce 2025. V Olomouckém kraji pak investiční náklady 1 m² obytné plochy bytu v bytovém domě v roce 2025 dokonce činily 87,9 tis. Kč (data přebrána z registru RÚIAN).

Za posledních 25 let bylo nejvíce bytů dokončeno v krajském městě (11 114), dále v Prostějově (3 458), Přerově (1 133), Šternberku (938), Hranicích (718), Mohelnici (668), Uničově (660), Zábřehu (565), Litovli (556) a Jeseníku (513). Zvýšená výstavba byla zaznamenána v zázemí velkých měst a v rekreačních oblastech.

Ceny nemovitostí

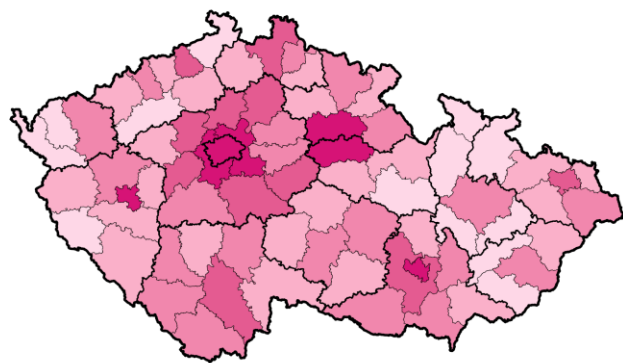
Ceny rodinných domů a bytů v Olomouckém kraji rostou, ale jsou nižší než průměrné ceny za republiku.

Český úřad zeměměřický a katastrální poskytuje ČSÚ z podkladů katastru nemovitostí data o uskutečněných prodejkách domů a bytů. Zjištěné průměrné kupní ceny v Olomouckém kraji každoročně rostly s výjimkou cen bytů v roce 2023, kdy byl

zaznamenán mírný pokles. V Olomouckém kraji oproti základu v roce 2010 (= 100) dosáhl index cen rodinných domů v roce 2025 hodnoty 250,2 a index cen bytů 285,4. Vývoj indexů cen v kraji odpovídal vývoji indexů cen v republice, jen hodnoty byly nižší.

Průměrné kupní ceny rodinných domů a bytů v okresech v období let 2023–2025

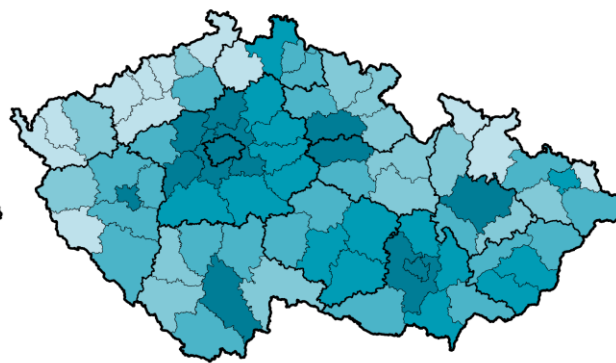
Rodinné domy

Kč/m²

Byty

Kč/m²

Zdroj: ČSÚ

V Olomouckém kraji se v období let 2023 až 2025 uskutečnilo 1 520 převodů rodinných domů s průměrnou kupní cenou 40 862 Kč/m². Podle okresů se kupní cena pohybovala od 36 367 Kč/m² v okrese Přerov po 47 327 Kč/m² v okrese Olomouc. V samotném krajském městě se prodávalo v průměru za 72 241 Kč/m². Průměrná kupní cena rodinných domů v Česku činila 52 556 Kč/m².

V uvedeném období proběhlo také 3 317 převodů bytů s průměrnou kupní cenou 50 434 Kč/m². Průměrná kupní cena podle okresů dosáhla většího rozdílu než u cen rodinných domů, nejnižší byla zjištěna v okrese Jeseník (37 238 Kč/m²) a nejvyšší v okrese Olomouc (60 971 Kč/m²). V samotné Olomouci se prodaly byty v průměru za 67 877 Kč/m², v republice za 65 553 Kč/m² a v Praze za 118 245 Kč/m².

Doprava

Délka silnic v Olomouckém kraji se podílí 6,5 % na jejich celkové délce v ČR.

Ředitelství silnic a dálnic s.p. evidovalo v Olomouckém kraji k 1. 1. 2026 celkem 3 624,2 km silnic a dálnic. Na 100 km² rozlohy kraje připadalo 68,7 km silnic a dálnic. Uvedená hustota se přibližovala údaji za celou ČR (71,0 km/km²). Nej hustější síť silnic a dálnic je vedena okresy Prostějov a Přerov (87,1 km resp. 86,0 km silnic na 100 km² rozlohy okresu). Zjištěná hodnota za okres Jeseník (40,8 km silnic a dálnic na 100 km²) je nejnižší ve srovnání všech okresů republiky. V minulém roce došlo k otevření dalšího úseku dálnice u Přerova, takže délka dálnic v kraji k 1. 1. 2026 dosahovala délky 164,3 km, z toho dálnice I. třídy 60,1 km. Délka silnic zaznamenala mírné snížení na 3 459,9 km, z toho silnice I. třídy 350,5 km.

Na konci roku 2025 evidovala Správa železnic v kraji celkem 622,9 km provozních železničních tratí. Státní plavební správa uvedla v kraji 2 km splavných vodních cest pro pravidelnou dopravu.

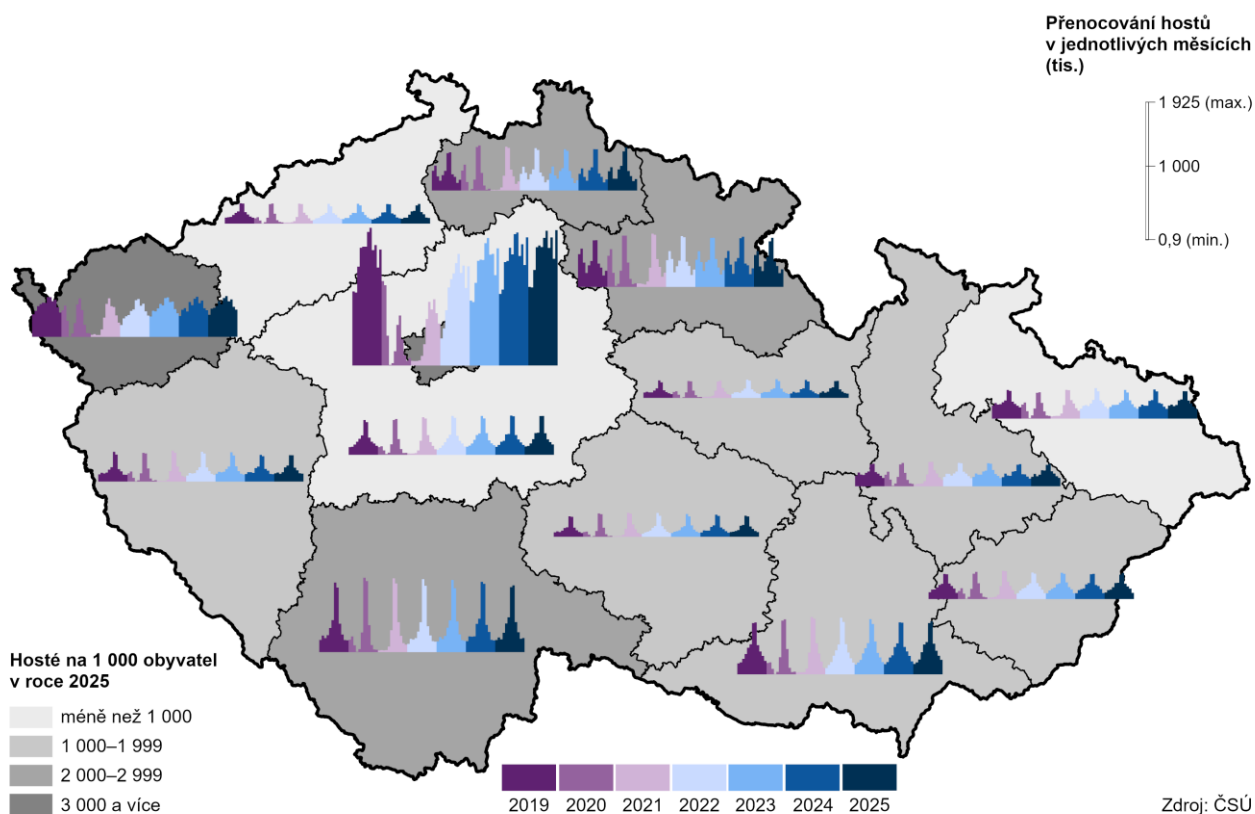
Počty silničních vozidel neustále rostou. V Registru silničních vozidel bylo v kraji k 31. 12. 2025 evidováno už 352,7 tis. osobních automobilů včetně dodávkových, 40,9 tis. nákladních automobilů, 83,1 tis. motocyklů a 670 autobusů.

Cestovní ruch

Podíl kraje na celkové hodnotě HPH odvětví cestovního ruchu ČR činil 3,8 %.

Odvětví cestovního ruchu se v Olomouckém kraji podílelo v roce 2024 podle předběžných dat regionálního satelitního účtu 2,0 % na celkovém objemu hrubé přidané hodnoty (HPH) v kraji. Její hodnota od pandemické krize v letech 2020 a 2021 postupně roste a v roce 2024 dosáhla úrovně 6 857 mil. Kč. V odvětví pracovalo 10,7 tis. zaměstnaných, tedy 3,6 % z celkového počtu zaměstnaných v regionu.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2019 až 2025

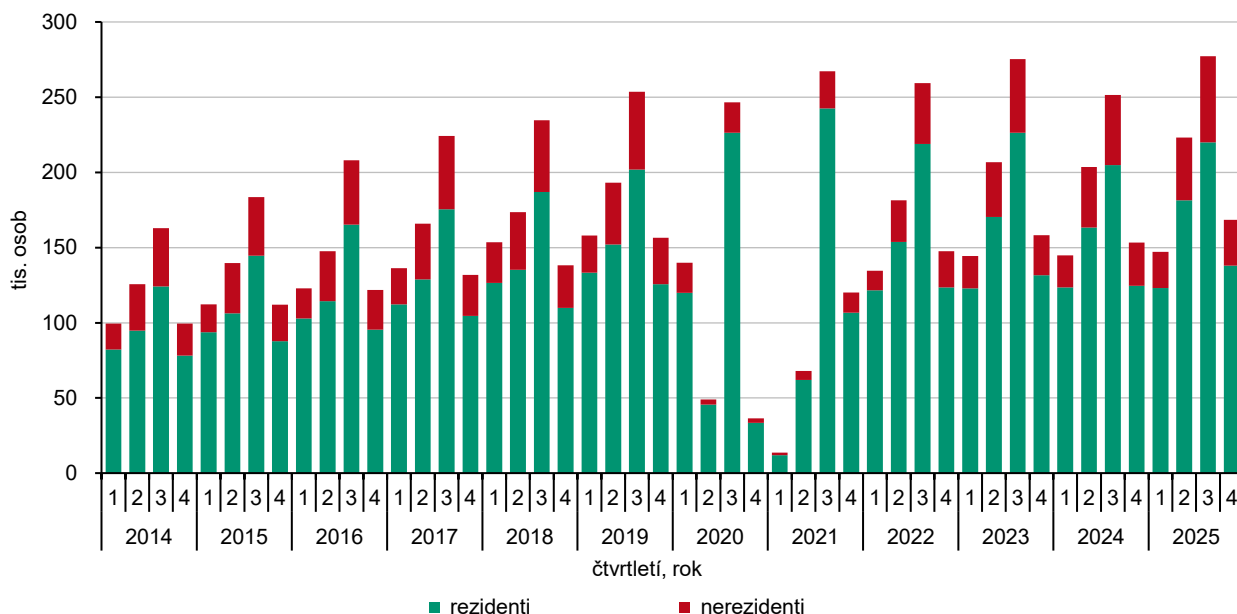
V kraji se nacházelo 5,2 % hromadných ubytovacích zařízení v Česku, jejichž kapacita zaujímala 4,6 %.

Počet hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu (HUZ) od pandemie každoročně klesá. V roce 2025 byly v kraji sledovány ukazatele od 521 zařízení, které nabízely hostům ubytování v 918 pokojích s 25,9 tis. lůžky. Po přepočtu na 1 000 obyvatel kraje vycházelo v kraji 41,1 lůžek, tedy méně než republikový průměr (51,6 lůžek na 1 000 obyv.). Podle okresů byla nejlepší situace v rekreačních oblastech na Jesenicku a Šumpersku (191,4 lůžek resp. 74,3 lůžek na 1 000 obyv.). Naopak hanácké okresy nejsou natolik vybavena HUZ, okres Prostějov zaznamenal pouze 16,3 lůžek na 1 000 obyvatel okresu. Na území kraje bylo ještě evidováno 1 931 míst pro stany a karavany v HUZ.

V kraji se ubytovalo 3,5 % z celkového počtu hostů v HUZ České republiky, přičemž podíl zahraničních hostů v kraji tvořil pouze 1,4 % z celkového počtu nerezidentů.

Po velmi nízkých počtech hostů v HUZ v období pandemie se návštěvnost v roce 2023 a 2025 dostala na „předcovidovou“ úroveň. V roce 2025 už počet hostů překonal 800tisícovou hranici. Celkem se ubytovalo 816,1 tis. hostů. Zvýšil se jak počet hostů z tuzemska, kterých bylo evidováno 662,5 tis, tak počet hostů ze zahraničí, kterých se ubytovalo 153,6 tis. Nejvíce hostů se ubytovalo v okrese Olomouc (38,8 %), Šumperk (28,4 %) a Jeseník (18,9 %). Také cizinci vyhledávali ubytování především na Olomoucku (61,2 z počtu cizinců v kraji) a dále na Šumperku (14,9 %) anebo Přerovsku (11,2 %).

Graf 3.21 Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí v Olomouckém kraji

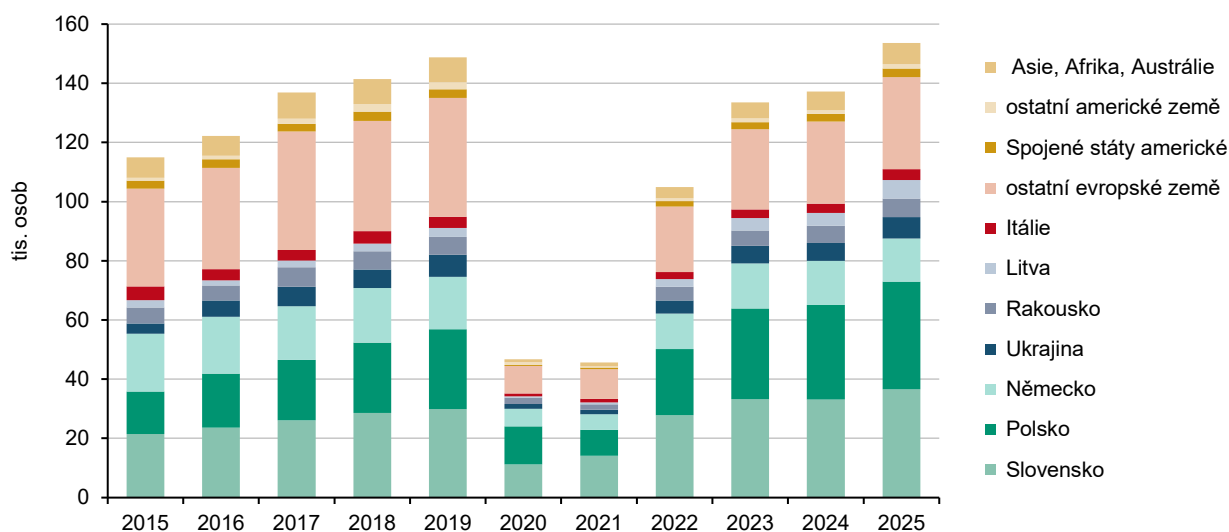
Na celkovém počtu přenocování v HUZ České republiky se Olomoucký kraj podílel 3,9 %.

Přestože byl v roce 2025 zaznamenán rekordní počet ubytovaných hostů, počet přenocování nejvyšší nebyl. Oproti roku 2024 sice došlo k nárůstu, avšak celkových 2 304,9 tis. přenocování v krajských HUZ byl nižší ve srovnání s výsledky v letech 2023 (2 350,5 tis. nocí) a 2019 (2 312,9 tis. nocí). Rekordní vyšší návštěvnost se týkala nerezidentů, kteří se ubytovali na 343,5 tis. nocí. Rezidenti v krajských HUZ strávili 1 961,4 tis. nocí. Čisté využití lůžek dosáhlo v roce 2025 v hotelech a penzionech v kraji 26,4 % (v republice 39,3 %) a využití pokojů 30,7 % (v republice 45,9 %).

Mezi zahraničními klienty se v krajských HUZ tradičně ubytovalo nejvíce hostů ze Slovenska (36,6 tis. v roce 2025, kteří zde strávili 74,2 tis. nocí). Následovali hosté z Polska (36,3 tis. s ubytováním na 63,1 tis. nocí). Na obvyklém třetím místě se umístili hosté z Německa, a to jak z hlediska počtu hostů (14,7 tis.), tak počtu přenocování (33,2 tis. nocí). Dále následovali hosté z Ukrajiny (7,0 tis. osob, 18,9 tis. nocí), Rakouska (6,3 tis. osob, 10,7 tis. nocí), Litvy (6,1 tis. osob, 7,7 tis. nocí), Itálie (3,7 tis. osob, 8,3 tis. nocí), Spojených států amerických (2,9 tis. osob, 6,5 tis. nocí), Maďarska (2,6 tis. osob, 4,9 tis. nocí) a Francie (2,4 tis. hostů, 8,7 tis. nocí).

Velkému zájmu turistů se těšilo krajské město. V roce 2025 se v Olomouci ubytovala téměř třetina hostů kraje (31,0 %), kteří zde strávili pětinu z celkového počtu přenocování v kraji (21,4 %). Vyhledávané bylo především pro nerezidenty. Více než polovina cizinců (55,9 % z počtu cizinců v kraji) se ubytovala přímo v Olomouci.

Graf 3.22 Zahraniční hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle země původu v Olomouckém kraji

Na celkovém počtu hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních se kraj podílel 4,7 % a na počtu přenocování 8,7 %.

Ve sledovaných letech od roku 2012 byl evidován nejvyšší počet hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních na území Olomouckého kraje v roce 2015 (62,3 tis.) a nejvyšší počet přenocování v roce 2019 (708,5 tis. nocí). V roce 2025 bylo ubytováno 47,6 tis. hostů, kteří v lázních strávili 586,1 tis. nocí. Většinu ubytovaných tvořili domácí klienti (46,4 tis., tj. 97,5 % z celkového počtu hostů). Více než dvě třetiny hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních směřovaly do Karlovarského kraje (68,1 % z celkového počtu ubytovaných hostů), a hosté zde strávili polovinu nocí z celkového počtu přenocování v lázeňských zařízeních (50,1 %).

Z výsledků Výběrového šetření cestovního ruchu v náhodně vybraném vzorku domácností bylo zjištěno, že obyvatele Česka uskutečnili v roce 2025 do Olomouckého kraje 377 tis. delších cest na 4 a více dní přenocování a 634 tis. kratších cest s 1 až 3 přenocováními.